

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXI Lapkritis - November 25, 1976 Nr. 47

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'Eurokomunizmas' yra Maskvos apgaulė ar tautinis triumfas?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Žiūrėdamas į televizijos ekrane besibučiuojančius ir besiglebėsiuojančius Tito su Brežnevu, kuris praėjusią savaitę lankėsi Jugoslavijoje, prisiminiau Kissingerio išpėjimą Ispanijos karaliui Juan Carlos, tam viešint Washingtone birželio mėnesyje. Girdi, komunizmo pavojus Vakarų Europai yra toks realus, kad ateityje JAV galės remtis tik dvejomis valstybėmis: Ispanija ir Vakarų Vokietija! Toksai būkštavimas gali būti artimas mūsų širdims. Juk ne tik mes patys, nukentėję nuo komunizmo, jo bijome kaip ugnies. Net faktas, kad dabar jau neturime reikalo su vieningu komunizmo sąjūdžiu, kominternu iš Maskvos diriguojamu, bet suskilusiu į tautines sroves, neveikia raminančiai. Visų pirma 'vilkas vis į mišką žiūri', o komunistai Maskvą vistiek laiko savo Meka, o antra - kas gi gali būti visai tikras, kad dabartinis Europos komunistų nepriklausomumas nėra tik taktiška priemonė, apgaulė, kaip visos jų kalbos apie 'taikingą koegzistenciją' ir 'detentę'?

Tokia prielaida, nors šiuo metu dar nežinomi faktai jai įrodyti, galu gale gali pasirodyti teisinga. Kaip teisingai ispėjo buvęs Valstybės Sekretorius Dean Rusk, apsilankęs pas būsimą prezidentą Carterį, neužtenka būti apsiginklavusiu, reikia turėti ir valios tuos ginklus panaudoti. Kitaip tariant, jei JAV toliau trauksis iš II pasaulinio karo pabaigoje laimėtų pozicijų, negalima bus stebėtis, jei jas užimti pasistengs sovietai. Tuštuma juk traukia! Jei JAV apleis Europą, joje dominuos sovietų įtaka, nepaisant jos režimo formos ir spalvos.

Konkrečiai kalbant, būsimoji administracija atsideria prieš problemą: ar kiekvieną Europos komunistinę partiją laikyti Maskvos tar-naite, ar jų nepriklausomybės ambicijom pasinaudoti Kremliaus įtakai sumažinti?

Antro pasirinkimo šalininkai savo argumentu laiko šių metų birželio 29-30 d.d. Berlyne įvykusią Europos kompartijų konferenciją. Joje buvo paskelbtas ilgas dokumentas 'Už taiką, saugumą,

bendravimą ir socialinę pažangą Europoje. Gražius žodžius gali rasti ir Stalino konstitucijoje, bet šiuo atveju dėmesys kreipiamas ne į tai kas pasakyta toje deklaracijoje, bet tai, ko joje trūksta. O trūksta joje tokių sovietams šventų frazių kaip 'tarptautinis proletariatas', kurio gelbėjimu Brežnevas pateisino 1968 m. sovietų invaziją į Čekoslovakiją, joje nelinksniuojamas 'marksizmas-leninizmas' ir nepabrėžta, kad komunizmas yra visų 'pažangiųjų jėgų' vadas. Be viso to, užsienio komunistų partijos pasidaro, bent ant popieriaus, nepriklausomos, nesusijusios su sovietine kompartija. Brežnevas du metus dėsė pasirašyti tokį dokumentą, tačiau italų ir jugoslavų komunistai atsiskė pasirašyti kitokį ir tam paramos susilaukė dar iš prancūzų, rumunų ir ispanų kompartijų. Dėl įvairių ne visai dar aiškių priežasčių, Brežnevas pagaliau sutiko pasirašyti po tą deklaraciją, lygiai taip pat, kaip anksčiau jis sutiko į Helsinkio Aktą įtraukti ir jam pavojingus dalykus. Dėl vienos ar kitos priežasties jam rūpėjo pademonstruoti vienybę su Europos komunistais, nors paraidžiui tai reiškė atskirų kompartijų nepriklausomybę, o iš esmės - tolimesnį komunizmo suskilimą.

Mums gali būti visai aišku kodėl Jugoslavijos komunistai norėjo tokio nepriklausomo (Nukelta į 2 psl.)

ALT suvažiavimo prezidiumas. Kalba pirm. dr. K. Bobelis. Prie stalo sėdi iš kairės: dr. K. Šidlauskas, dr. V. Šimaitis, J. Talandis, dr. J. Meškauskas, K. Milkovaitis, T. Blinstrubas, dr. J. Valaitis, P. Dargis, V. Viksnins, kun. A. Trakis ir dr. V. Dargis. V. Noreikos nuotr.

Amerikos Lietuvių Tarybos sėkmingas suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos 36-tas suvažiavimas Chicagoje lapkričio 13 d. buvo labai sėkmingas. Dalyvių buvo 155. Suvažiavimą atidarė pirm. dr. K. Bobelis, jam vadovaudamas pakaitomis su vicepirmininkais: T. Blinstrubu, P. Dargiu, J. Valaičiu, dr. K. Šidlausku, dr. V. Šimaičiu.

Invokaciją sukalbėjo kun. dr. Ign. Urbonas.

Sekretoriavo A. Pakalniškis, St. Mankus, M. Pranevičius.

Rezoliucijų komisija: E. Mikužiūtė, T. Blinstrubas, V. Yucius, dr. K. Šidlauskas, dr. V. Šimaitis, kun. A. Stašys, J. Talandis.

Sveikino: latvių vardu V. Viksninš, Balfo — kun. A.

Trakis, šaulių — K. Milkovaitis, buvęs Altos pirm. inž. Eug. Bartkus, R. Bendr. — dr. V. Dargis, Vliko — prof. B. Vitkus, Bicentennial komiteto — dr. J. Balčiūnas, ramovėnų — pulk. K. Dabulevičius.

Telefonu perdavė sveikinimus Vliko pirm. dr. K. Valiūnas.

Vysk. V. Brizgys savo sveikinime pabrėžė, kad Altos veikla ypač tuo maloni, kad čia matai atstovaujamus visų pažiūrų lietuvių. Net 35 m. praktika rodo, kad retai kuris sąjūdis tokiu visų atstovavimu ir sutarimu gali prilygti Altai, kur ryškios broliškos nuotikos laisvinimo pastango-se.

Sveikinimai raštu

Telegramomis ir raštu sveikino: dr. A. Bačkis — Lietuvos Chargé d' Affaires, gen. kons. J. Daužvardienė, gen. kons. dr. J. Žmuidžinas, gen. kons. A. Simutis, A. Miner — vyčiai, pulk. K. Dabulevičius — ramovėnai, V. Pacius — L. policijos Krivulė, vyr. sktn. V. Statkus — skautai, M. Pranevičius — socialdemokratai, kun. St. Neimanas — evangelikų taryba, K. Milkovaitis — šauliai, kun. K. Kuzminskas — LKRS rėmėjai, M. Rudienė — Balfas, J. Šlajus — Lietuvių Bendruomenė, dr. J. Balčiūnas — Liet. gyd. s-ga, kun. P. Garšva — Draugas, kun. J. Vaišnys — Lietuvių Žurnalistų S-ga, A. Rūkštelė — St. Petersburg Alta, dr. G. Balukas — Lietuvių Fondas, Latvių sąjunga, E. Toomsalu — estai, Gr. Lazauskas ir T. Briškaitis — valst. liaud., prof. Br. Kaslas, E. Čekienė — taut. s-ga, M. Blynas — Liet. Atg. Sąj. Sveikinimų šiomet buvo daugiau kaip pernai.

Dr. K. Bobelio pranešimas

Altos pirm. dr. K. Bobelis savo pranešime pažymėjo, kad praėjusiais veiklos metais buvo pasiekti laimėjimai dviejuose veiklos etapuose: užsitikrinta, kad JAV nepripažins Lietuvos inkorporacijos ir išryškinta, kad Helsinkio susitarimai (Nukelta į 3 psl.)

Dalis atstovų ir svečių ALT suvažiavime Chicagoje.

V. Noreikos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Brežnevo vizitas Jugoslavijoje pasibaigė tokia formule: Jugoslavija iš principo pritarė Sovietų užsienio politikai, sovietai iš principo pritarė Jugoslavijos nepriklausomybei. Praktiškai eilė klausimų liko neišspręstų. Tito prašęs Brežnevo, grįžtant į Maskvą, nesustoti Bukarešte. Kad nepadarytų išpūdzio, jog ir Jugoslavija tapusi sovietų satelitu kaip Rumunija. Tą kraštą Brežnevas galėsias vizituoti stačiai iš Maskvos!

Kalbant apie nacionalizmo įsisiūbavimą ... Pereitos savaitės staigmena buvo 'Parti Quebecois' laimėjimas to paties vardo Kanados provincijoje. Iki dabar jie turėjo vos šešis seimelio atstovus, dabar turės 66 atstovų daugumą 110 vietų institucijoje. Aiškinama, kad tas laimėjimas esant ne tiek noro išsiskirti iš Kanados išdava, kiek protesto balsas prieš liberalų partiją, kuri pati pradėjo separatistinį judėjimą, duodama lygias teises prancūzų kalbait. Mat, dabartinė provincijos ūkinė būklė esanti nepavydėtina. Bedarbių skaičius viršijęs 10%; nepaisant to, kad mokesčiai čia esą didesni negu likusioje Kanadoje, provincijos biudžetas suvestas su 1 milijonu dolerių deficitu.

Reikia taipogi pastebėti, kad išsiskyrimo atvejis nenu matytas ir britų parlamento akte, kuris atstoja Kanados konstitucija. Na, dar neseniai visur veikusias konstitucijos nenumatė ir daugumos dabartinių 140 valstybių nepriklausomybės, o jos vis dėl to atsirado ir yra pripažintos

Tuo pačiu laiku nacionalizmas gavo šiekį tokį smūgį Libane. Atrodo, kad ten pagaliau įsiviešpatavo paliaubos, kurias formaliai kontroliuoja 'arabų taikos išlaikymo pajėgos', bet kurių gi didžiausią dalį sudaro kaimyninės Sirijos kariuomenė. Už tat praktiškai gali sakyti, kad Libaną, iskaitant ir palestiniečių tenai kolonijas, kontroliuoja Sirija su Egiptu bei Saudi Arabijos 'drungnu' pritirimu. Tokiu būdu Sirija žengė žingsnį pirmyn prie savo tautinio tikslo - Didžiosios Sirijos atstatymo. Kad su tuo sutinka ne visi arabai, geriausiai įrodo palestiniečių teroristų pasirodymas Jordanijos sostinėje Amane, kur jie užėmė reprezentatinį viešbutį, iš kurio buvo pašalinti po ilgelesnio susišaudymo. Jie tuo protestavo prieš ... Sirijos veiksmus.

Nuklydus į arabų pasaulį ... Gruodžio 15 d. Vienoje susitikę naftą produkuojančių kraštų - OPEC - ministrai nustatys naują kainą, kas savo keliu duos naujo impulso visų kraštų infliacijai.

Už tat iš naftos importininkų pusės aiškinama, kad infliacija nepadės ir pačiom eksportuojančioms šalims, nes visų pirma sumažins pareikalvimą, o antra pakenks gamintojų kapitalams, investuotiems pramoningose šalyse. Gamintojai aiškina, kad jų dabartinis kainos 'užšaldymas' infliacijos nesustabdė ir už tat jiems reikia 'catch up', be to - naftos šaltiniai nėra neišsemiami, todėl negalima ant jų pykti, jei jie pagaliau nori šiek tiek iš savo žemės turtų uždirbti. Reikia atsiminti, kad labai ilgą laiką didžiosios naftos bendrovės, nenorėdamos isigyti konkurencijos, tyčia naftos kainas laikė labai žemas ir tik paskutiniuoju metu kainas jau nenustato jos, bet naftą gaminančios valstybės.

Beje, klaidinga primesti kaltę už būsimą kainų pakėlimą arabams. Faktinai Saudi Arabija nori tik 5% kainų pakėlimo, daug didesnio reikalauja Nigerija, Indonezija, Iranas ir Venecuela, turinčios didelius savo kraštų su pramoninimo ir apsiginklavimo (Irnas) planus, kuriems reikia labai daug lėšų.

Ir nežymus kainų pakėlimas duos akstino infliacijos spartai šiame krašte, kuris, kaip žinia, įsiveža per 40% savo suvartojamos naftos. Jei prie to pridėsime biznio sluoksnių isitikinimą, kad 'Carteris reiškia infliaciją', gali suprasti ir dabartinę pertrauką prasidėjusiame ūkiniam atkutime, ir sunkią situaciją pirmiesiems naujos administracijos žingsniams.

Kalbant apie jos uždavinius ... Sakoma, kad dabar, Sirijai kontroliuojant visą šiaurės frontą, bet dar nepakankamai sustiprėjus, esąs geriausias laikas bandymui pasiekti pastovesnes paliaubas Art. Rytuose. Girdi, net palestiniečių vadas Arafat dabar jau kalbą apie nepriklausomą savo valstybę dešiniame Jordano upės krante ir Gazos juostoje, kas faktinai reiškia Izraelio pripažinimą, ką iki šiol arabai padaryti nesutiko. Tam esą du keliai: 1. testis Kissingerio 'žingsnis po žingsnio' pastangas, arba 2. sušaukti Ženevos konferenciją su sovietų dalyvavimu joje. Ten būtų bandoma vienu kartu viską išspręsti. Nekęsdami Kissingerio, Carterio patarėjai kol kas buvo už antrą būdą ...

Kalbant apie sovietus ir žydus ... Nuo 1970 metų sovietai išleido 125,000 žydų. Pradžioje visa emigracija buvo nukreipta į Izraelį, dabar - anot TIME - 59% išvykėlių atsiradę Vienoje, jau nori važiuoti į JAV, kas, žinoma, Izraelį piktina. Nenorintieji važiuoti į Izraelį gauna paramos iš amerikiečių Hebrew Immigrant Aid Society ir pa

Kapitonas Woodleffe švenčia pirmąją Padėkos dieną Virginijoje.

'EUROKOMUNIZMAS' MASKVOS APGAULĖ AR...

(Atkelta iš 1 psl.)

mybės pareiškimo, kurį Brežnevas pareiškė savaitę dar kartą viešai užakcentavo Belgrade: 'Sovietų Sąjunga siekia draugiškų santykių (su Jugoslavija) remiantis visiškai lygybe, bendra pagarba ir pasitikėjimu, ir visiškai ne-

čios JAV vyriausybės, kuri tam reikalui nuo 1973 metų išleido 13 milijonų dolerių. Ta parama išvykėlius iš sovietijos leidžia išbūti Europoje 3-6 mėnesius ir per tą laiką išsirūpinti vizas į JAV, Kanadą, ar kur kitur.

Pačių žydų tarpe tuo klausimu nėra vieningos nuomonės. Vieni aiškina, kad jei jų tautiečiai nenori važiuoti į Izraelį, jie tai turėtų iš karto pasakyti ir prašyti vizos į JAV dar būnant Sovietijoje. Sovietai tačiau lengviau leidžia į Izraelį negu į JAV. Šiais metais vizas tiesioginiam išvažiavimui į JAV gavo vos 1,000 žydų. Už tat praktiškai daugiau vilties išvykimui yra prašant leidimo išvažiuoti į Izraelį. Dėlto vyrauja pažiūra, kad svarbiausia yra gauti leidimas išvažiuoti vis tiek kur, o apie tolimesnį apsigyvenimą galima bus ginčytis vėliau. Esą nežmoniška reikalauti, kad Sovietijos žydai būtinai važiuotų į Izraelį, kurio paties ketvirtis milijono piliečių gyvena ... Jungtinėse Amerikos Valstybėse!

Kalbant apie tautinius kivirčius ... Keturi Rhodėzijos juodųjų vadai, kurie Ženevoje bando susitarti dėl valdžios perdavimo jiems, iki šiol vieningai to reikalavo vienu metu bėgyje, dabar suskilo savo tarpe. Atrodo, kad atsirado galimybė labai keistam kompromisui. Valdžia Rhodėzijoje visų pirma perduodama D. Britanijai, kuri formaliai tą kraštą laiko savo kolonija. D. Britanija iš savo pusės per tam tikrą laiką perduos valdžią daugumai, kaip ji tai padarė kituose Afrikos kraštuose, kuriuose, tarp kitko, demokratija neišsilaikė.

sikišimu į vidaus reikalus'. Bet kam 'nepriklausomybės' pareiškimo prireikė kitoms kompartijom, kaip italų, prancūzų ir ispanų?

O gi dėl to, kad jos tikisi suvaidinti didesnę rolę savo kraštų politiniame gyvenime ne perversmu - kad tas kelias nieko nežada, parodė įvykiai Portugalijoje, - bet per demokratinį procesą, laimint sau respekto padoriu ir pabrėžtinai nepriklausomą nuo Maskvos elgesiu. Juk šiandien Italijos komunistai palaiko krikščionių demokratų vyriausybės pastangas atstatyti krašto ūkį, visai ne reikalaudami, pagal parlamentinius papročius, sau už tai ministerių portfelių. Galimas daiktas, kad jie bijosi, jog kitokia taktika sukeltų kitokios reakcijos iki karinės diktatūros įvedimo imtinai. Iš kitos pusės, partijai, kuri tiki į revoliuciją, tokia eiga galėtų būti ir neprošal. Greičiau peršasi mintis, kad italų komunistai visų pirma nutarė būti italais, o tik vėliau komunistais, nes tik toks nusištatymas gali atnešti jiems laimėjimą.

Dažnai negali nusikratyti išpūdzio, kad nepaisant visų

kalbų apie tarptautinius 'izmus, nacionalizmas visame pasaulyje žygiuoja labai plačiu frontu. Tai kalba ne tik Quebeco separatistų laimėjimas kaimyninėje Kanadoje, bet ir rinkimų rezultatai toje pačioje Europoje. Teigiama, kad Vokietijos socialdemokratai tikrai būtų pralaimėję spalio mėn. rinkimus, jei jiems vadovautų daugiau internacionalus Willy Brandt, o ne dabartinis kancleris, pabrėžtinai patriotiškas Helmut Schmidt! Tik toks jo bruožas išgelbėjęs socialdemokratų. Panašiai ir Švedijos min. pirm. Palmei pakenkusi ne jo socialinė politika, kuri bus ir toliau tęsiama, bet jo pabrėžtinai sąlytis su tarptautiniu socialistiniu sąjūdžiu, bei pagalba Kubai.

Nacionalizmas pagimdė ir dabartinį 'Eurokomunizmą'. Galimas daiktas, kad jis sumažins JAV įtaką Europoje, bet ar tuo ilgai galės džiaugtis Brežnevas, kurio paties valstybėje rusai sudaro tik tai 53%?

Skaitykit ir platinkit

DIRVA

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
 Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

BRANGŪS LIETUVIAI!

Iš Lietuvos eina žinios apie okupanto vykdomos priespaudos sunkėjimą ir apie vykdomo teroro faktus bei padarinius, teroro prieš pagrindines asmens teises, teroro prieš religinius lietuvių įsitikinimus, teroro prieš lietuvių kalbą ir lietuvių tautinį susipratimą.

Prisiminkime tik vieną kitą faktą, apie kuriuos byloja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Prisiminkime, kad ir Balio Gajausko atvejis, kuris iškentėjęs 25-rių metų tremtį, neturi sąlygų savo tėvynėje gyventi ir padėti paliegusiam motinai. Prisiminkime vaikų tardymus Veisėjų ir Leipalingio gimnazijose. Prisiminkime Tamonio ir kitų savo gyvybės netukusių kankinių atvejus, apie kuriuos mus informuoja L. K. B. Kronika ir "Aušra".

Nežiūrint viso to, lietuvių dvasia Lietuvoje nėra palūžusi. Priešingai — lietuvis su okupantu kovoja viešai protestuodamas ir veikdamas pogrindyje: L. K. B. Kronikos ir "Aušros" spausdinimas bei platinimas yra didvyriški darbai. Jie yra kova pilna to žodžio prasme, nes yra susiję su nuolatinio pavojumi laisvei ir gyvybei. Mūsų, saugiai išėmimoje gy-

venančių, pareiga yra jiems padėti. O padėti mes galime, be kita ko, šitaip:

1. radijo bangomis skleisti Kronikos ir Aušros žinias pačioje Lietuvoje, tuo būdu prisidedant prie tų leidinių platinimo;

2. skleisti žinias apie padėtį Lietuvoje laisvajame pasaulyje, veikti viešąją nuomonę, kad tuo būdu bent dalimi padėtume tiems mūsų broliams, kuriuos pasiekia KGB ranka.

Šiuo metu šie uždaviniai yra svarbiausi Vliko uždaviniai. Dėl to Vlikas plečia savo informacinę tarnybą.

Vlikas rėmė, remia ir toliau remia Lietuvių Kunigų Vienybės anglų kalba leidžiamas L. K. B. Kronikas.

Kovotojai Tėvynėje laukia iš mūsų ryžtingesnių ir paveikesnių pastangų. Taip, kaip naujoji Aušra tęsia devynioliktojo šimtmečio kovą už tiesą ir lietuvių išlikimą su nepalaužiama viltimi išvysti dienos šviesą, taip tuo labiau mes turime pareigą rankų nenuleisti.

Kviečiame visus dosniai ir nedelsiant atsilipti į Tautos Fondo vykdomą vają ir iš anksto nuoširdžiai dėkoti.

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

ALT suvažiavimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

nepakeitė JAV nusistatymo Lietuvos atžvilgiu. To pasiekti labai ryškiais prez. Fordo pareiškimais ir kongreso rezoliucijomis.

Dabar esame trečiame mūsų veiklos etape — pasirušime Belgrado konferencijai, kur turės būti išryškinti Sov. Sąjungos nusikaltimai laužant Helsinkio konferencijos nuostatus, pagrindines žmogaus teises. Alta siekė, kad būtų tam reikalui įsteigta speciali Washingtono komisija. Veikiant lietuviams ir kitiems pavergtiesiems, kongresas sudarė tokią komisiją, tik Valstybės Departamentas jos veiklą kliudo.

Tolimesni Altos veiklos etapai: formuoti Lietuvai palankią pasaulio opinią, spausti, kad būtų laikomasi tautų laisvo apsisprendimo dėsno ir siekti Lietuvos nepriklausomybės.

Dr. K. Bobelis savo šioje kadencijoje turėjo tris pasimatymus su prezidentu. Etninių grupių akivaizdoje dr. Bobelis prezidentui pareiškė nepasitikėjimą Kissingerio politika.

Alta veikė Brazinskių reikalui. Remdami organizacijų veiklą, Altos vadovybės žmonės dalyvavo seimuose, suvažiavimuose. Alta palaikė ryšius su kitomis pavergtomis tautomis, nuolat klubeno Washingtono įstai-gose.

Valdybos narių pranešimai

Altos sekr. kun. A. Stašys pranešė, kad valdyba turėjo 6 posėdžius ir eilę mažesnių pasitarimų. Gauta apie 500 raštų, išsiųsta laiškų, raštų ir biuletenių 11900. Pažymėjo, kad rūpestingai savo pareigas atlieka Altos vedėja I. Blinstrubienė, informacijos vedėjas kun. J. Prunskis.

Iždininkas J. Skorubskas pranešė, kad per metus buvo pajamų 53,187 dol., išlaidų 43,905 dol. Dabar išde netoli 41,000 dol.

Kun. dr. J. Prunskis pranešė, kad Altos biuleteniai leidžiami kas dvi savaites, ar pagal reikalą dažniau. "Lithuania" knygutės išleista antra laida 30,000 egz., atsakinėjama į amerikiečių spaudoje pasireiškiančius netikslumus, rašomi laiškai redakcijoms, palaukiami ryšiai su amerikiečių laikraštininkais, laikomos paskaitos pas kitataučius.

Dr. J. Genys, Altos atstovas Washingtono, painformavo apie labai aktyvią Bendro Amerikiečių Pabaltiečių komiteto veiklą. Posėdžiai daromi kas savaitę, lankomi kongreso nariai ir valdžios įstaigos. Dr. Genys išrinktas etninių grupių konferencijos pirmininku, dr. K. Šidlauskas tos instituci-

jos teisių komiteto pirmininku.

V. Abraitis išdo globėjų vardu pranešė, kad finansinė atskaitomybė vedama tvarkingai. Altos išdo padėtis šiemet geresnė negu pernai.

Kun. A. Stašys atkreipė dėmesį, jog K. Bobelis pranešimo pabaigoje verkė, kad reikia kovoti lietuviui su lietuviu. Skatino stiprinti jo pastangas, siekti vienybės.

Altą sudarančios organizacijos

Pasisakė Altą sudarančių organizacijų pirmininkai ar jų įgaliotiniai: P. Dargis — SLA, dr. J. Meškauskas — kat. feder., T. Blinstrubas — taut. s-ga, Eug. Smilgys — LAS, Vyt. Yucius — LRKSA, M. Pranevičius — socialdemokratų, A. Čaplikas — tautinės sandaros, V. Šimkus — vilniečių, A. Pakalniškis — vyčių, J. Talandis — respublikonų, K. Milkovaitis — šiaulių, E. Vilimaitė — kat. mot., O. Baršketytė — studentų vardu. Jie visi pažymėjo, kad šios Altą sudarančios centrinės organizacijos Amerikos Lietuvių Tarybą visokeriopai remia ir brangina pirm. dr. K. Bobelio bei kitų vadovybės narių pasišventimą. Į Altą įsijungė ir lietuviai demokrat.

Iš skyrių atstovų paaiškėjo, kad veikia 24 Altos skyriai. Įsisteigė naujas skyrius Hot Springs. Skyriuose ruošiami Vasario 16 ir trėmimų minėjimai, Pavergtų tautų paradai, rašomi laiškai ir siunčiamos telegramos kongresmanams ir valdžios atstovams. Clevelande net buvo paskelbtas konkursas moksleiviams apie Vasario 16 reikšmę.

Nauja Altos vadovybė

Altos tarybą dabar sudarys — kat. feder.: dr. K. Bobelis ir kun. A. Stašys; sociald.: J. Skorubskas ir dr. J. Valaitis; tautin.: T. Blinstrubas ir P. Bučas; sandaros — dr. K. Šidlauskas, T. Kuzienė; SLA — P. Dargis; LRKSA — dr. V. Šimaitis; kat. mot. — E. Vilimaitė; vyčių — A. Pakalniškis; LAS — E. Smilgys; vilniečių — J. Pakalika; studentų — O. Baršketytė; respublikonų — J. Talandis ir dr. J. Genys, Altos atst. Washingtono.

Be šių valdybos narių į Altos tarybą įeina: kat. fed. S. Kuprys, prof. J. Stukas, E. Paurazienė, adv. P. Žumbakis; sociald.: M. Gudelis, M. Pranevičius, A. Pužauskas, J. Valaitis; tautin.: inž. E. Bartkus, O. Biežienė, Pr. Kašiuba, A. Laikūnas; sandaros: A. Devenienė, Gr. Lazauskas, A. Andriulionis, dr. V. Dargis, J. Kapačins-

kas; SLA — E. Mikužiūtė; LRKSA — prel. J. Baltusevičius, V. Yucius; kat. moterų — J. Rotsko, M. Šrupšienė; Vyčių — A. M. Kasel, I. Sankus; LAS — K. Dirksis, V. Jokūbaitis; vilniečių — J. Lėkas ir A. Stankus; studentų — D. Antanelytė ir V. Žagarskas; respublikonų — K. Oksas.

Į išdo globėjus paskirti šie tarybos nariai: kat. fed. — inž. V. Naudžius, taut. — V. Abraitis, socialdem. — St. Briedis, sandaros — A. Čaplikas.

Alta įsigys būstinę

Klausimų ir sumanymų metu valdybos sudarytos komisijos vardu J. Talandis padarė pranešimą apie sumanymą Altai įgyti Chicagoje nuosavą būstinę — namus. Suvažiavimas vieningai sumanymą priėmė ir pavedė valdybai vykdyti.

Buvo pareikšta balsų prieš jaunimo siuntimą į Vilniaus kursus.

Suvažiavime dalyvavo 43 tarybos ir vald. nariai, 22 skyrių atstovai, 35 organizacijų atstovai, 6 spaudos atstovai ir 50 svečių. Visi pavaišinti pietumis.

Rezoliucijos

Suvažiavimas priėmė rezoliucijas, kurias perskaitė rezoliucijų komisijos pirm. T. Blinstrubas: sveikinami Lietuvos diplomatinės ir konsularinės tarnybos nariai; veiklos sričių pasidalinimas yra būtinas, sveikinamos tos organizacijos, kurios to laikosi; dėkojama už sveikinimus ir aukas; sveikinamas Vlikas, linkint jam sėkmės vadovaujant kovai dėl laisvės; dėkojama spaudai, radijui, televizijai už paramą Altai ir už įsijungimą į Lietuvos laisvinimo reikalus; džiaugiamasi, kad jau 12 centrinių organizacijų darniai dirba Alte, kviečiamos kitos įsijungti.

Suvažiavimas pritarė Altos valdybos vedamai politikai, ypač reikšdamas padėką pirm. dr. K. Bobeliui ir informacijos vadovui už pasišventimą; dėkojama lietuviškai visuomenei už paramą ir kviečiama vieningai savo pritarimu ir aukomis remti Altos vedamą Lietuvos laisvinimo darbą.

Sveikinamas prez. Fordas, dėkojama už pareiškimus apie Lietuvos inkorporavimo nepripažinimą. Sveikinamas prez. Carteris, prašoma jį dėti visas pastangas pavergtai Lietuvai laisvinti. Dėkojama Kongresui už rezoliucijas. Suvažiavimas baigtas tautos himnu. Atvykęs Amerikos Balso red. J. Blekaitis surinko medžiagą apie suvažiavimą pranešimui į Lietuvą.

ALT Inf.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

**GERIAUSIĄ DOVANĄ
BET KOKIA PROGA**

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

Šaltasis karas... (11)

Vokietijos tarnybon

Anksčiau negu CIA, Gehleno organizacija susidūrė su klausimu, kokią rolę žvalgyba gali vaidinti demokratinėje valstybėje. Pagal JAV konstituciją, žvalgyba šiame krašte neturi jokių privilegijų. Šaltajam karui siaučiant su konstitucijos raide nebuvo labai skaitomasi, nes jau senovės romėnai žinojo, kad valstybės labas yra aukščiausias įstatymas. Tuo laiku mažai kas rūpinosi, ar CIA, karinės žvalgybos tarnybos ir FBI griežtai laikosi įstatymų, ar ne. Abejoti 'valstybės labu' ar 'saugumu' pradėdama abejoti tada, kada žvalgybos organizacijos bandoma panaudoti vidaus politikos tikslams, ar konkrečiai - esamos administracijos naudai. JAV-bėse tai atsitiko po Watergates aferos.

Tuo tarpu Vokietijoje Gehleno organizacija turėjo savotišką poziciją. Iš esmės ji buvo vokiška institucija, per gyvenusi Reicho kapituliaciją. Išlaikoma tačiau ji buvo amerikiečių lėšomis ir tarnavo jiems, išskyrus tuos atsitikimus, kada vokiečių interesai nesutiko su amerikiečių. Šaltojo karo metu tokie atsitikimai buvo labai reti. Todėl CIA direktoriai: gen. Walter Bedell Smith ir jo ipėdinis nuo 1953 m. - Allen Dulles - pritarė organizacijos perėjimui visiškai Federalinės Vokietijos žinion. CIA jau nebuvo taip reikalinga, kaip 1946 metais amerikiečių karinė žvalgyba, vokiečių specialistų bendradarbiavimu, - ji užsiaugino savus. Be to, Vokietija tapo JAV oficiali sąjungininkė, 1955 metais pagaliau oficialiai priimta į Šiaurės Atlanto Gynimosi Organizaciją - NATO, kurios nariai bendrauja ir žvalgybos srityje. Iš tikro, Gehleno organizacija parūpino svarbių informacijų ne tik laike Rytų Vokietijos riaušių 1953 m., bet ir Suezo konflikto 1956 m., bei Berlyno incidentų 1958, bei Kubos krizės metu.

Gehleno asmeniškai santykiai su Dulles buvo labai draugiški. Amerikietis jam dovanojo statulėlę vaizduojančią vyrą prisidengusį apsiaustu su durklu rankoje. Parašas po ja: Fnu Nmi-Lnu. Kinietiška? Ne! Tai amerikiečių kartotekos žargonas: 'First name unknown', 'No middle initial' ir 'Last name unknown'.

Vokietijos vyriausybė po 1952 metų dažnai prašė ir naudojosi Organizacijos informacijomis. Ne tik apie kraštus už Geležinės Uždangos, bet praktiškai visame pasaulyje. Gehlenas palaikė ryšius ne tik su federaline, bet ir atskirų kraštų, kaip Bavarijos, Hesseno ir pan., administracijom, kurio visos reikalai esant mieliai jam talpinkavo. Smarki sovietų propaganda, siekianti Gehleno organizaciją sukompromituoti, nuėjo niekais, nors tos pastangos keliems metams sutrukdė formalų perėjimą vokiečių žinion - net iki 1956 m. balandžio 1 d.

Bonnos vyriausybės struktūroje Gehleno organizacija, kaip federalinės vyriausybės informacijos tarnyba - BUNDES-NACHRICHTEN-DIENST - buvo priskirta prie ministerio primininko - kanclerio įstaigos. Forma PRIE, o ne visiškai įjungimas, garantavo tam tikrą autonomiją tik paties kanclerio priežiūroje.

Autonominė žvalgybos organizacijos forma yra labai paranki. Ypač kokios nesekmės atveju. Pvz., sovietams numušus U-2 lėktuvą, prezidentas Eisenhoweris Paryžiaus viršūnių konferencijoje prisiėmė sau atsakomybę, kas Chrusčiovui davė progos tą konferenciją nutraukti. Kitos vyriausybės elgtusi kitaip. Jos kratytusi bet kokios atsakomybės, ir autonominė žinybos forma tam duotų geros progos. Juo labiau, kad beveik visa tų institucijų veikla yra 'neoficiali'. Pvz. kancleris Adenaueris pavedė Gehlenui susisiekti su sa-

Lapkričio 13 d. Clevelando Lietuvių Namuose posėdžiavo JAV LB Tarybos prezidiumas su naujuoju krašto valdybos pirmininku A. Gečiu. Nuotraukoje posėdžio dalyviai. Iš kairės: A. Gečys, S. Barzdukas, prez. pirm. R. Kudukis, adv. A. Širvaitis, R. Bublys, kun. G. Kijauskas ir dr. E. Lenkauskas.

J. Garlos nuotr.

vo prancūzų kolegoms, kad išsiaiškinti glaudesnio Vokietijos - Prancūzijos bendravimo, ir net sąjungos, galimybes. Oficialiai tai būtų nepatogu, ypač jei atsakymas būtų neigiamas.

Iš 'melo karo' mes žinome, kad tokie kontaktai bandomi palaikyti ir tarp kariaujančių kraštų. Su sovietais tokie kontaktai Gehlenui nesiėkė. Tiesa, 1953 m. jam pavyko užmegsti santykius su KGB aukštesniu pareigūnu vienoj Viduržemio jūros vals tybėje. Per jį vokiečiai pirmieji sužinojo apie Berijos kritimą ir sušaudymą, bet vėliau sovietai nebuvo patenkinti tokiu kontaktu ir tas pareigūnas dingio be žinios.

Apie tą bandomą palaikyti kontaktą žinojo tik pats Gehlenas ir Adenaueris. Reikalas buvo toks jautrus, kad Gehlenas asmeniškai sunaikino visus jį liečiančius dokumentus.

Kitas 'kontaktas' turėjo būti vokiečių tankų pulkininkas Bogislaw von Bonin, karo pabaigoje buvęs vokiečių generalinio štabo operacijų skyriaus viršininku. Nors jis nebuvo Gehleno organizacijos narys, jis vis dėlto rado reikalo Gehleną painformuoti apie sovietų pakvietimą į jų vyriausią štabą Rytų Vokietijoje pasikalbėti apie Vokietijų susijungimo galimybes. Gehlenas patarė Boninui pasakyti, kad jis painformavo jo organizaciją apie pakvietimą ir būsimų pasikalbėjimų temą. Pasikalbėjimai parodė, jog pažiūros šiuo klausimu buvo per daug skirtingos, kad galima būtų pasiekti kompromiso. Sovietai tuos pasikalbėjimus 11 metų laikė paslaptimi. Bet kai jiems prireikė vėl Gehleną sukompromituoti Bonnos vyriausybės akyse, išėjus į atsargą jų slaptosios tarnybos pulk. Vladimir Karpov 1966 m. pasiūkė į savo butą Spiegelio korespondentą Maskvoje ir jam apie tai papasakojo. Gehlenas tam buvo pasiruošęs. Visi pašnekėsiai su Boninu buvo užrekorduoti juostelėse.

■ DIENOS TEMOMIS

KODĖL MUMS VIS TRŪKSTA LAIKO?

Šį tą klausimą dažnai sau statome ir vis tinkamo atsakymo negalime surasti. Prisimename pirmuosius įsikūrimo metus apleidus savo tėvynę, dirbome visi ir laiko užteko visiems. Savaitgalius visuomet galėdavome praleisti ar tai savo malonumui, ar bendruomenės reikalams, ar pavyzdinčiai savo šeimose. Į lietuviškas pamaldas visuomet rasdavome laiko nueiti su visa savo šeima. Šiandien, jau trūksta laiko visam kam. Ekonominė padėtis sustiprėjo taip, kad, atrodo, nebūtų būti priežastimi laiko neturėjimui. Vaikai išaugo, apsisėdė, bet ir jiems atrodo trūksta laiko, neapsidirba, nes dažnai dar senelio ar senelės pagalba reikalinga. Namuose moterys gyvena apsuptos visokių techniškių darbo palengvintumui aparatų, kurie pagreitina žymiai namų ruošos darbą. Bet jos neturi laiko...

Kai gauni laiškus iš pažįstamų ir draugų, tai gaunasi įspūdis, kad jie taip daug dirba, lyg gyventų didžiausiame nedatekliuje. Į svečius nebenori nei patys eiti, nei pas save pasikviesti, dėl laiko stokos pasiruošimui priėmimo. Jei suserga koks kolonijos narys, tai pats nustatė, ar turi eiti jo aplankyti ar ne, jei nėra koks artimas giminė ar draugas, tai sakai, kad neturi pareigos jo lankyti, nors jis gal labai vienišas jaučiasi. Anksčiau taip negalvodavome ir taip nedarėdavome, dabar visai baigiamės užsidaryti savo lukšte, nes noras turėti daugiau ir daugiau pinigų atima mums visą laiką.

Kai taip pasimetame ir atitrūkstame nuo bendruomenės gyvenimo, jaučiame, kad mūsų bendradarbiavimas su visuomene vis mažėja, silpnėja, ir retėja, o nekuriuos veidus tik retkarčiais tepamatome.

Tokiu atšalusiu gyvenimu mes tolstame toliau vieni nuo kitų, ir daugiau vis užsitarome tik savo gyvenime. O vis tik momentais prisimename kas esame ir kaltiname patys savę, kodėl ir vėl nerandame laiko gyventi drauge su bendruomene, įdomautis jos rūpesčiais ir jos ateities planais. Jei norėsime tai laiko surasime visuomet, neatitrukime nuo savo tautos kamieno. Priešingai gyvenimo tempas ir vėjas užpūs visus mūsų kelius, kurie veda į vieningą mūsų reikalų darbą.

Mintyse grįžkime atgal į pabėgėlių dienas, kai vieningai tada kovojome vienas už visus, ir visi už vieną. Nes toks mūsų atšalimas ves greitai mus prie visiško nutautėjimo. Dėkime pastangas surasti laiko, atlikti pareigą susipratusių tautiečių, kuriems savo tautos reikalai yra taip svarbūs ir būtini, lyg duona ir druska kasdieninio gyvenimo, be kurių negalime gyventi. Laikas, kurį prarasime, nebegrįš niekuomet.

A. Vaisiūnienė

OPPORTUNITY FOR
DETAILERS

Experienced Detailer for a manufacturer of truck brake components. Excellent benefit program. Salary commensurate with experience.

Send resume to

MGM BRAKES
21800 Greenfield Rd.,
Detroit, Mich. 48237

An Equal Opportunity Employer M/F (46-1)

MIELAS LIETUVI,

Tautos Fondo tikslas yra Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto išlaikymas ir Lietuvos laisvės bylos finansavimas. Aukos didelės ar mažos, sudėtos kartu sudaro sumą, kuri įgalina šią organizaciją atlikti savo paskirtį. Gavę auką, prisiūsime kvitą. Aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax exempt).

Tautos Fondo Valdyba

Lithuanian National Foundation, Inc.
(Tautos Fondas)
P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421

Lietuvos laisvės bylai remti siunčiu auką \$.....

Vardas ir pavardė

Adresas

Data

KŪRYBA IR MOKSLAS

ANKSTESNIOSIOS LIETUVIŲ IŠEIVIJOS PARODA

EMILDA ČEKIENĖ

Po ilgo vasaros poilsio grįžtame į sales, kur pilnu tempu prasideda lietuviškojo gyvenimo judėjimas: organizacijų susirinkimai, posėdžiai, minėjimai, meno parodos, koncertai ir baliai. Vyresniesiems lankytojams tenka tik pasirūpinti lėšomis ir sveikata.

Tai kasmetiniai renginiai, bet šiemet New Yorko ir jo apylinkių lietuviai pirmą kartą turėjo progos pamatyti vi sai skirtingą parodą - ankstyvosios lietuvių išeivijos atliktų darbų, pirmųjų mūsų ateivių imintas pėdas į šio didžiojo krašto gyvenimą ir jų nepaprastą meilę bei pasiaukojimą savo tėvynei Lietuvai ir broliui lietuviui. Paroda vyko Apreiškimo parapijos patalpose, Brooklyne ir užėmė didžiąją salę ir dvi mažesnes. Tame rajone ir vyko didžiausias lietuvių New Yorko lietuvių kultūrinis judėjimas.

Parodą sudarė virš 3000 eksponatų, pradedant pirmojo JAV lietuvių profesoriaus med. gydytojo Karoliaus Kuršiaus vardu 1859-1783 ir iki paskutinės masinės lietuvių emigracijos nuo sovietinio Lietuvos okupanto. Tęsėsi tris savaites ir lapkričio 14 d. buvo iškilmingai uždaryta, dalyvaujant šios parodos pasirodymo didžiausiam 'kaltininkui', kuriam priklausė 90% visų eksponatų, vienam iš 'Draugo' redaktorių - Broniui Kvikliui iš Chicagos, 25 metus telkusiam tą istorinę medžiagą. Jis pažymėjo, kad minint JAV 200 nepriklausomybės sukaktį, kilo mintis pažvelgti ir į lietuvių senosios išeivijos kartos darbus, parodyti naujesiems, kiek daug jie nuveikė Amerikos ir Lietuvos labui, kad iš jų pasisemtume reikiamo ryžto, stiprybės ir didžiojo pasiukojimo tautiniam bei reli-

giniam idealui. Tegu jis pats apibūdina jos turinį ir tikslą. 'Čia ne laikas ir ne vieta pasakoti niujorkiškams NY lietuvių istoriją. Užteks pažymėti, kad 1875 m. New Yorke jau buvo tiek lietuvių, kad čia, prieš 100 metų, buvo įkurta pirmoji grynai lietuviška šv. Kazimiero draugija. Taigi pereitais metais New Yorko lietuviai, jei būtų norėję, būtų galėję švesti savo organizuoto gyvenimo šimtmetį.

Minėta draugija buvo tik didžiojo darbo pradžia. Šia proga vėl reikia kiek daugiau sustoti prie fakto, kad New Yorko lietuviai yra pradininkai ne tik pirmojo Amerikos lietuvių laikraščio bet ir iš viso patriotinės lietuviškos spaudos.

1879 m. čia buvo išleistas pirmasis Amerikos lietuvių periodinis laikraštis 'Lietuviszka Gazietė', taigi net visais keturiais metais anksčiau, kaip kad Prūsų Lietuvoje pasirodė 'Aušra'.

Lietuviszka Gazietos leidimo pradininkas, redaktorius ir leidėjas buvo Mikas Tvarauskas. Jis jau 1874 m. įsitaisęs mažą spaustuvelę pasigarsino leisiąs lietuvišką laikraštį. Deja, sumanymas neįvykdytas dėlto, kad susirado vos du prenumeratoriai. Teko laukti dar 5 metus. Šiame laikotarpyje Tvarauskas išspausdino pirmąją lietuvišką knygą Amerikoje - naujai atvykusiems labai reikalingą lietuviškai-anglišką žodyną, kurį jis Tlumocium pavadinė.

Pirmasis Lietuviszka Gazietos numeris pasirodė 1879 rugpiūčio 16 d., nedidelio formato ir plonas leidinėlis. Aš čia paskaitysiu porą ištraukų iš 1-jo numerio: "Palikdami savo gimtinę, turėjome verksmingą širdį. Ir šiandien vis tebelaukiame iš-

Uždarant parodą kalba Draugo red. B. Kviklys. Kairėje Apreiškimo parapijos klebonas kun. P. Raugalas, dešinėje parodos pagrindinis organizatorius dr. J. Lenkaitis.

V. Maželio nuotr.

liuosavimo savo tėvynės nuo deguto, kuriuomi per šimtą metų prisigėrusi buvo. Gana mūsų brolių gaišo kariaunose ir namie - tikėjimą persekiojant. Mes gi Amerikoje esame laivūs, už tai galima įsitaisyti ir savo laikraštį kuris mus sulygina su kitomis tautomis; o juk 1) ir mums išeiviams garbę padarys, kad svetur išmokę skaityti it sunkiai dirbdami darbus, igijome dvasišką įrankį ir 2) mes čia gausime paaikšninimą, tapsime akylesniais, nes daugiau patirsime žinių. Susitarę išlaikyti lietuvišką spaustuvelę, kuri jums ketina pasiųsti maldų knygas, raštą šventą, istoriją, aprašą žemės ir visokias pasakas. Ant galo 3) mes galėsime broliams namo pasiųsti raštus iš taip toli ir jiems pasigirti kad Amerikoje niekas neuždraus mums nei spaudintie, nei skaitytie naudingus raštus".

New Yorko lietuviai tada džiaugėsi savo laikraščiu, o vienas skaitytojas net eilėmis savo džiaugsmą šitaip išreiškė:

Ura, ura! visi šaukiam,
Tegul girdi visas svietas,
Kad mes susilaukėm
Skaitytie lietuviszkas gazietas.

Dar kitame numery buvo atspausdintos tokios eilės:

Linksmas dienas apturėjom,
Kad 'Gazietą' paregėjom,
Kuri kaip saulė teka,
Tikrais žodžiais į mus šneka.

Mūsų seniai daug kentėjo,
Nes nuo amžių negirdėjo,
Kas tai gazietą skaityti,
Apie viską išmanyti.

O mes galim linksmai šokti,

Ir ant nieko neatboti,
Nes turim savo gudrybę,
Tai yra Gazietos šviesybė.

Gazietą turėjo ir keletą bendradarbių. Daugiausia rašęs brolis Augustinas Zaica.

Deja, šis pirmasis liet. laikraštis turėjo tik 132 prenumeratorius ir turėjo sustoti dėl lėšų stokos. Buvę išleista viso 16 ar 17 numerių. Neišliko nė vieno egzemplioriaus.

Šiais metais mes minime JAV-bių nepriklausomybės ir šimto metų lietuvių masinės emigracijos į Ameriką pradžios. Sukaktis atžymime įvairiais parengimais. Dalyvaujame amerikiečių ruošiamuose minėjimuose ir ruošiamo, mes lietuviai, atskirus, savus. Tai verta ir teisinga, nes lietuviams, šio krašto piliečiams ar gyventojams, negali šis kraštas nerūpėti: Amerika yra laivas, kuriame mes plaukiame ir jis jokių būdu neturi prakiurti ar nuskepti. Lietuvių etninė grupė yra daug kartų pasiskiusi ne tik už Amerikos laisvę, bet ir už tvirtą Ameriką. Dėl jos daugelis lietuvių gyveno, sunkiai dirbo, kovojo ir mirė.

Amerikos lietuvių indėlis į šio krašto kūrybą yra labai didelis. Tiesa, pirmosios prieškarinės emigrantų bangos buvo daugiausia beraščiai ar mažaraščiai žmonės, kaip ir nebuvo jų tarpe intelektualų, tačiau fiziškai labai tvirti, patvarūs, pasitenkinę mažu aprūpinimu, neišlepe,

kokių ano meto gyvenimo sąlygomis ir reikėjo.

Lietuviai imigrantai iš pradžių turėjo atlikti pačius sunkiausius ir juodžiausius darbus. Jie kantriai kasė anglis, vedė kelių, tiesė geležinkelius, dirbo akmenų skaldyklose, prie statybos darbų, skerdyklose, fabrikuose, įmonėse ir visur kitur, kur labiau išprusę ir pasiturintieji kitų kraštų emigrantai nenorėjo dirbti.

Labiau išprusę, patys išmokę rašto, mokė savo vaikus ir paruošė nemažą skaičių tvirtų profesionalų, gydytojų, inžinierių, teisininkų, dvasininkų. Jie daug davė menui, sportui, mokslui. Nepaprastai didelis lietuvių įnašas religinio gyvenimo srityje. Minėtinos didelės lietuvių aukos, sudėtos už Amerikos interesus karų metu.

Jau prieš 200 metų būrelis lietuvių su generolu Tadu Kosciuška sėkmingai dalyvaavo Amerikos laisvės kare. Vėliau lietuviai kovėsi 1898 metais amerikiečių - ispanų kare, Filipinuose 1900-1902 metais Kinijoje. I-jo pasaulinio karo metu JAV kariuomenėje tarnavo apie 20,000 lietuvių. Gal tiek pat buvo mobilizuota jų ir II pasaulinio karo metu. Buvo daug lietuvių žuvusių, karo invalidų, pasižymėjusių kautynėse, karžygių. Gaila, kad ligi šiol niekas jų nesuskaitė, nesurašė, neaprašė.

Jei lietuviai rūpinosi šio krašto reikalais, tai nemažesnis jų dėmesys buvo senąją tėvyne - Lietuva. Pasiitraukdami iš Lietuvos, dažniausia iš jos pabėgdami, paliko ją varge, skurde, ašaroje, tautinėje vergijoje.

Pirmieji žygiai už Lietuvos laisvę Amerikoje prasidėjo tuojau po 1883 m. įvykusių Kražių skerdynių. Grubus religijos persekiojimas be galo paveikė Amerikos lietuvių. Jie suskato protestuoti ir stengėsi visomis išgalėmis paremti lietuvių kovą už religijos ir tautos laisvę.

(Nukelta (6 psl.)

Publika apžiūrinėja eksponatus parodos uždarymo dieną.

V. Maželio nuotr.

ANKSTESNIOŠIOS LIETUVIŲ IŠEIVIJOS...

(Atkelta iš 5 psl.)

Toliau sekė kitos pastangos, kurios ypatingai gražiai pasireiškė I-jo pasaulinio karo metu. Iš šioje parodoje pateiktų dokumentų, nuotraukų ir rašytosios medžiagos galima matyti, kiek daug jie dirbo Lietuvai, kiek daug aukojo ir kiek aukojosi. Ir jei gu Lietuva pokario metais tapo nepriklausoma, tai žymia dalimi Amerikos lietuvių nuopelnas.

Tie patys dokumentai, reikšmingi spausdiniai ir kita medžiaga vaizdžiai sako, kad ano meto I-jo pasaulinio karo lietuviai įstengė Lietuvos laisvės kovą vesti be galo taikliai, efektingai. Dažnai nesutardami tarp savęs, vis dėlto sugebėdavo, kai reikalingas lietė Lietuvą, tarp savęs sutarti ir vieningai veikti, atstovauti Lietuvai ir lietuviams. Galima net teigti, kad jų pastangomis ir gerai kovos organizacijai kažin ar gali prilygti šiandieninė kova už Lietuvos laisvę, vedama mokytojų - šios rūšies profesionalų lietuvių.

Šios parodos eksponatai mes stengėmės pavaizduoti Amerikos lietuvių senosios išeivijos gyvenimą, darbą, pastangas, jų darbo ir kultūros įnašą ne tiek Amerikai, kiek savo tautai ir senajai tėvynei.

Turiu prisipažinti, kad tik iš dalies mums tepasisekė tai padaryti. Amerikos lietuvių gyvenimas per emigracijos šimtmetį buvo toks įvairus, platus, drauginis - paraipinis veikla taip gyva, kad į šios salės rėmus ir norėdama nesutalpinti. Sakysime, tuo metu, kai Lietuva buvo rusų pavergta, kai ten reikėsi spaudos ir lietuviškos kultūros draudimas, kai buvo anot poeto 'ir tamsu ir juoda', Amerikos lietuviai leido daugybę laikraščių, spausdino knygas, kurias patys skaitė ir įvairiais keliais į okup. Lietuvą siuntė. Daugybė Lietuvos šviesių žmonių tik Amerikoje galėjo savo raštus spausdinti. Prisiminkime tik Simą Daukantą, vysk. M. Valančių, dr. Joną Basanavičių ir daugybę kitų šviesuolių, kurių raštai buvo šiame krašte didžiuliais tomiais išleisti, nenustoję reikšmės ir dabar.

Sustokime prie didžiulės paramos, kurią Amerikos lietuviai savo Lietuvoje likusiems giminėms per daugelį metų teikė. Kiek daug milijonų kolerių kietu darbu uždirbtų pinigų jie pasiuntė!

Pagaliam mes, naujieji ateiviai, nusilenkime ir padėkome jiems, kad jie pokario metais tiek daug rūpesčių naujiesiems ateiviams teikė, taip plačiai atvėrė savo butų duris ir širdis, priklaudami mus, benamius politinius tremtinius, vesdami kovą dėl Lietuvos laisvės.

Jei mes plačiau norėtume pavaizduoti Amerikos lietuvių išeivijos gyvenimą, darbus ir nuopelnus, reiktų pa-

rašyti daugybę tomų. Jei bandytumėm parodoje įprastu būdu pavaizduoti - reiktų be galo daug stendų. Esamo sąlygos neleido net mūsų surinktos medžiagos čia pateikti - pritrūko vietos. Sakysime Amerikos lietuvių išleistų knygų gal tik ketvirtą dalį čia išstatėme, o iš leistų periodinių leidinių - laikraščių ir žurnalų, tik pavyzdžiui ir tai ne visus teatrinkome.

Taigi, žiūrovai, apėjus parodos stendus, galėję susidaryti tikrai dalinį senosios išeivijos gyvenimo, darbų ir veiklos vaizdą. Iš tiesų, norint gauti pilnesnį vaizdą, reiktų eksponatų skaičių kelti kartus padidinti.

Bet ir čia pateikti eksponatai nemažai kalba, daug pasako, ypač prisiminus faktą, kad senosios lietuvių išeivijos tarpe iš pradžių intelektualų buvo labai nedaug, o ir iš tų pačių iš lietuviškos veiklos apmokamo darbo tik retas, mažai teapmokamas, te gyveno.

KĄ PARODOS LANKYTOJAI MATĖ?

Susipažinti su virš 3000 eksponatų su tekstais, apibūdinimais, žmonių veidais, reikia kelių valandų laiko. Paroda susideda iš atskirų skyrių: knygų, periodinės spaudos, religinių, kultūrinių ir politinių organizacijų, fondų. Viskas suskirstyta apie šimto metų laikotarpį pagal datas. Toliau spauda ir visa veikla paskirstyta pagal gyvenimo vietas, pav., lietuvių spauda Filadelfijoje, Čikagoje, Klevelande, Bostone, New Yorke, Kalifornijoje; katalikiška spauda ir kitokia humoristinė, medalistikos skyrius. Čia neįmanoma išvardinti visų nepaprastai reikšmės lietuvių tautos istorijai turinčių eksponatų, daugelis jų buvo minėta spaudoje, bet aplankęs kiekvienas naujasis ateivis savyje pajunta mūsų, 25 metus jau čia praleidusios, kartos dvasios menkybę palyginus, ką jie, būdami daugumoj beraščiai ir nepriklausomos Lietuvos laisvę negavę džiaugtis, yra atlikę savo tautai bei lietuvių bei. Toje parodoje matome ir daugybę iškilmingų bažnyčių, mokyklų, klubų ir kitokių kultūrinių židinių pastatų. Kiekvienas lankytojas gauna nemokamai anglų ir

'...Pamainom kojomis trypiamos'

Šveicarai apie Baltijos valstybes

NEUE ZUERICHER ZEITUNG, vienas žymiausių Europos dienraščių, lapkričio 6 d. laidoje paskelbė ilgą savo Maskvos korespondento R. Meier straipsnį iš Talino, užvardintą: "Baltai — pėstininkai didžiųjų valstybių šachmatų lentoje." Didelė straipsnio dalis yra skirta trijų tautų istorijai nuo 12 ir 13 šimtmečių iki mūsų dienų. Tarp kitko pabrėžiant, kad 1920 metų taikos sutartimis Sovietų Sąjunga 'be jokių sąlygų' pripažino tris Baltijos valstybes ir 'visiems laikams, atsisakė bet kokių pretenzijų į jų suverenumą. To tačiau

lietuvių kalbomis leidinį Lietuviškoji Ateivija JAV-se, žymesniųjų įvykių chronologija.

Kad New Yorko lietuviai turėjo progą susipažinti su tokia vispusiškai turtinga mūsų išeivijos praeitimi, didžiausia pagarba priklauso dr. Jonui Lenktaičiui, apsiėmusiam visą pergabenimo iš Čikagos ir paruošimo našta, bei kun. Pranui Raugalui, Apreiškimo parapijos klebonui, suteikusiam patalpas, kuriose per tris savaites vyko paroda, o dar ilgiau jos paruošiamieji darbai su eile talininkų. Klebonas uždarymo žodyje pasakė, jog jaučiasi laimingas galėjęs ir savo asmeniniu bei parapijos bent koku įnašu prisidėti, tuo labiau, kad visi lietuvių išeivių pirmieji naujo gyvenimo keliai ir didieji darbai prasidėjo šiose apylinkėse.

Baigiant būtina paminėti, kad šitokią parodą turėtų pamatyti visų didesnių kolonijų lietuviai, kurie pamatys ir savo apylinkių įdėtą įnašą į bendrą JAV išeivijos lietuvių istoriją. Kyla klausimas, ar tai pateisino parodos rengėjų viltis, jų didį pasiaukimą parodą rengiant ir ... tenka suabejoti. Bepigu surengti balių - užsakai salę, muzikantus, šeimininkę ir rengėjų darbas baigtas. Į balių, nežiūrint kokia kaina asmeniui, per vieną vakarą suplaukia beveik tiek pat žmonių, kiek į parodą per tris savaites. Šitokie faktai tik dar kartą parodo, kuo skiriasi ankstyvoji išeivija nuo vėlesniosios.

visai nepaisė Hitlerio-Stalino 1941 m. rugpjūčio 23 paktas, kurio niekas nesitkėjęs... Tas paktas ir jį lydėję protokolai iki šiandien oficialiai niekur Sovietijoje neminimi.

Knygoje apie Estiją, jos kompartijos sekretorius Kaebins skyrių apie valstybinės laisvės laikotarpį užvardinęs: "Po nepriklausomybės jungu", iš kurio išvadavusi sovietų armija. Oficialūs istorikai teisingai nurodą didelius nuostolius tų trijų tautų patirtus per nacių okupaciją, kurios metu žuvę 250,000 žmonių, (4/5 jų tarpe žydų), tačiau nieko nekalbą apie stalininių laikų siaubą, kurio metu buvo ištremta pusė milijonų žmonių.

Pagal turistams skiriama propaganda, trys Baltijos tautos sovietinėje sistemoje gyvenančios patenkintos, jos klėsti ir esančios laisvos nuo priespaudos, kaip dar niekada savo istorijoje.

Tai — pastebi autorius — nesutinka su vaizdu, kurį susidaro keliaują po tuos kraštus: "Tiesa, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje materialiai šiandien vidutiniai gyvenama geriau kaip kitose sovietų respublikose. Puikios kavinės ir vyninės Rygoje bei Taline yra išimtis šiame milžiniškame krašte. Niekur kitur Sovietijoje neužtiksi tokių gražių išlaikytų senų namų, kuriuos skaičiumi jau toli

pralenkia naujos statybos priemiesčiuose..."

"Po antrojo pasaulinio karo Pabaltijėje įvyko stambių socialinių ir demografinių pasikeitimų. Jei trisdešimtais metais dauguma gyventojų gyveno kaime, tai dabar Baltijos valstybėse vyrauja miestų bendruomenės. Prie to privedė smarki industrializacija, kuri savo keliu paskatino imigraciją iš kitų Sovietijos dalių. Ypatingai Latvijoje ir Estijoje, kur latviai ir estai sudarė 90 ar ar 75% daugumą, jų dabar yra tik kiek daugiau pusės gyventojų. Miestuose kaip Talinas ir Ryga, estai ir latviai yra mažumoje. Ten dauguma sudaro privažiavę rusai, ukrainiečiai ir gudai. Tuo tarpu pramoniniai daugiau atsilikusioje ir būdingai katalikiškoje Lietuvoje lietuviai ir toliau išlaikė solidžią

(Nukelta į 7 psl.)

CHIEF DIETICIAN

Saga Food Service needs a Chief Dietician in its Health Care Division. Must be ADA/RD with minimum of 3 years experience. Position offers in top benefit package in the industry. Salary open. Openings throughout Midwest. Send resumé to JERRY GRIEWAHN, 2970 SO. NINTH ST., KALAMAZOO, MICHIGAN 49009.

An Equal Opportunity Employer (46-51)

GENERAL OFFICE CLERICAL

Immediate openings for full time positions available in our accounting office operating proficiency with a 10 key adding machine necessary, along with accuracy in detail. Typing experience desirable. Duties to include checking of branch accounting reports and other related data. Call 216-881-3006, ext. 66, between 11 a. m. - 4 p. m. Monday thru Friday only. (42-47)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTA NOVELĖ

Grižimas

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

(3)

Reklamos raidės išriestos iš baltai nudažyto metalo ir nugarom pritvirtintos prie raudonos lentos. Jų briau-nos statmenai užlenktos — atviras raidžių vidus tankiai prisagstytas elektros lempučių. Kai lemputės vakarais užsidega, baltas vidus sustiprina elektros atšvaitus.

Miltų gamintojo vardas dega visą laiką: Ogilvie, Ogilvie, Ogilvie... O viršuj angliškas žodis "Flour" ir apačioj prancūziškas žodis "Farine" — pakaitomis užsi-dega ir užgesa. Montrealis — dvikalbis miestas.

Pirmą dieną dirbam stropiai. Tuoj pat pradėdam sukinėti elektros lemputes ir kraunam jas į dideles pin-tines. Pamažu priprantam prie nuolatinio skersvėjo, kuris visą laiką traukia nuo upės per elevatoriaus stogą. Kol darbuojamės lentos vidury, dar ne taip baisu, bet reklamos šonai — tegu juos dievai! Esi taip netoli nuo stogo krašto, kad tirpsta rankos ir pila prakaitas.

Nors buvau nutaręs jokių būdu nežiūrėti žemyn, bet imu, ir sekundeį žvilgteliu! Tas vaizdas paskui ilgą laiką stovi prieš akis: tiltu, kaip patrakę, į abi puses siuva automobiliai; didysis elevatorius tarsi ima siūbuoti — svaigsta galva ir pykina širdį. Rodos, laikausi tik už elektros lemputės, bet jau ir ji slysta man iš delnų. Ro-dos netrukus išskėsiu rankas ir rėkdamas krisiu žemyn!..

Kitą dieną dažom raudonąją reklamos lentą. Kai pa-sistojęs ant suolo, gramdau atsipleišėjusius dažus, turiu pašaipiai šypnelėti. Kadaiše Michelangelo, užsikėlęs Sik-s-tinos kopyčioj ant pastolių, beveik supuvo, tapydamas savo freskas. Įspūdingą freską gavau ir aš, ką ir bekal-bėti! "Ogilvie" lentą... Galėsiu braukti didelėm tep-tukų šluotom iš peties, kol viską lygiai, raudonai nutep-siu. Valio, dailininko įkvėpimas! Juk norėjau dirbti su dažais, ieškojau darbo "arčiau meno"...

Gera, kad spalio diena nuostabiai skaisti — ji ap-malšina mano kartėlį. Danguj jokio debesėlio. Kalnas, lyg milžiniška medžių puokštė, žėri rudens grožybės purpuru ir auksu. Neveltui jam duotas karališko kalno vardas, kuriuo dabar vadinasi ir visas miestas — Mount Royal... Panašią rudens dieną, prieš keturis šimtus metų, ponas Jacques Cartier į šį kalną užnešė kryžių, lydimas savo jūreivių ir huronų minios...

Tūtuoja laivai — dideli, okeaniniai laivai. Iš aukšto gražu stebėti, kaip jie pasirodo tolumoj ir lėtai atplaukia plačia upės vaga, artėdami prie uosto.

Mudu net priešpiečius valgom viršuj, susėdę ant su-lo. Bandom išskaičiuoti laivų vardus; iš vėliavų spėliojam, kokiam kraštui kuris priklauso. Marcel, aišku, visai ne-apsišvietęs. Išminčius esu aš: atrandau ir norvegišką, ir lenkišką laivą, o tas, kurio vardas "Las Piedras", kurio vėliavoj, tarp baltų ir melsvų dryžių mirga maža saulė, tikriausiai, atplaukė iš Urugvajaus.

Net ir pavalgę, prie darbo nestojam. Sėdėti ant ele-vatoriaus stogo ir stebėti laivus — geriausias užsiėmi-mas pasauly. Šiuo metu ir Marcel, ir aš — esam visiškai patenkinti gyvenimu. Įdomu, kaip mudu atrodom iš tolo? Tur būt, lyg du uodai.

Krantinėj, tartum milžiniškos gervės, palenkę žemyn kaklus, didieji čiapai pila į laivus kviečius, Užaugintus Kanados platybės. Pila ir pila — lyg šnarantį auksą. Ro-dos, tik dabar pajuntu, koks neaprepiamai didelis šis kraštas!

Marcel parodo ranką į vakarus:

— Saint Jérôme, — šypsosi atsisukęs. — Ten aš turiu mergaitę... O tu? Ar tu turi mergaitę?

Gūžteliu pečiais. Lyg turiu, lyg ir neturiu...

Nors mus dar pagauna paskutiniai saulės spinduliai, šventosios Elenos sala jau skęsta prieblandoje. Tarp me-džių, už senos parakinės bokšto, blyksteli pirmoji žvaigždė. Melsvas, rudeniškas rūkas plaukia šventojo Lauryno upės pakrantėm.

Trečiadienis labai vėjuotas. Vos spėjam iškišti gal-vas iš angos, staigus gūsis susisuka aplink Marcel beretę. Laikydamas abiem rankom savo kepurytę, prancūzėlis išsigandęs neria atgal. Ne, ne, šiandien dirbti ant stogo pavojinga. Vėjas gali ir mus nunešti!

Nusileidžiam žemyn ir, radę lauke užuovėją, susė-dam ant savo įrankių dėžės. Marcel išsitraukia iš kišenės kortų kaladę: "Voilà!" Imam lošti kortom.

Mūsų žydelis bus bene žvilgtelėjęs į viršų. Pamatęs, kad ant stogo nėra darbininkų ir apibėgęs elevatoriaus kiemą, pagaliau suranda mus, pliekiančius korotm.

— Vyriokai, — šaukia jis, mostaguodamas rankom. — Vyriokai, aš jums moku pinigų už valandą!

Marcel purto galvą, neišsitraukdamas cigaretės iš burnos:

— Nejmanoma, monsieur. "Pas possible." Vėjuota, vėjuota...

Kirtis, žinoma, ant antrojo skiemens, kaip įprasta prancūzams: "Vin-dy, vin-dy..."

Ką veiks Larry Rosen? Marcel jam siūlo užsikelti į viršų ir pačiam pasižiūrėti, bet žydelis paniškai bijo aukš-tų vietų!

Taip mudu su Marcel pliekiam kortom dar keletą dienų. Smagu užuovėjoj — atsinešam alaus, sūriųjų ba-ronkėlių... Bandau per dažnai neišlošti, kad nepraras-čiau Marcel draugystės... Kartais vėjuota, kartais ne-labai vėjuota, bet žydeliui atsakymas tas pat: "Vin-dy, monsieur, vin-dy!..."

Larry Rosen beviltiškai žvalgosi į viršų, iškelia ran-ką aukštyn, tarsi bandydamas vėją patikrinti... Bet Mer-cel į derybas nesileidžia: vin-dy, ir baigta!

Larry tėvai kilę iš Lodzės. Mudu su juo grabalioja-mės angliškai — lenkišku kalbų mišiniu. Kartą, prisilen-kęs prie manęs, žydelis sako:

— Ar tu bijai prisipažinti, kad esi mūsikiš? Nebi-jok! Karas jau pasibaigė, nėra nei Hitlerio, nei koncen-tracijos stovyklų... Ko tau slapstytis? Ko tau bijoti?

Jis mane laiko žydu! Kodėl? Esu, rodos, visai į žydą nepanašus, net ne tamsiaplaukis. Tik garbanotas. Esti, tiesa, ir keistų žydelių: kartais škotiškai rudų, skaitavei-džių, kartais net strazdanotų. Bet nedaug. Gal aš jam primenu kokį nors giminaitį?

— Nesigink, nesigink! — Larry juokaujančiai graso man pirštu. — Ko tau gintis? Ko tau bijoti? Čia Kanada, laisvas kraštas. Pasisakyk — galėčiau tau ir geresnį darbą parūpinti...

Šiandien galvoju, kad gal todėl Larry Rosen per daug mūsų nei ant stogo nestūmė. Gražiai apmokėjo visas, kortom prapliektas dienas. Žinojo, kad atvykau iš Vokie-tijos, laikė mane labai įbaugintu žydeliu, norėjo man pa-gelbėti...

Mudu su Marcel nudažėm jam dar daug reklamų, bet kiti darbai buvo ant žemės, ne padebesiuos. "Shell" gazolino lentos.

Kartą Marcel, įsigėdęs alaus, o skatiko visai netu-rėdamas, už kelis dolerius pardavė į mus pro tvorą spok-sančiam ukrainiečiui didelę dažų dėžę, vertą gal penke-riopai daugiau. Visi išgėrėm alaus. Tąsyk ukrainietis, kvailys, įsigėdė būtinai tuojau pat dažyti savo tvorą. Darbuojamės visi trys gretimai: mudu su Marcel dažom reklamos lentą, o ukrainietis — ta pačia, žalia spalva tepa tvorą. Dar net susišūkaujam, vieni kitus pagirda-mi: "Gražu, labai gražu!"

Pavakariais atvažiuoja Larry Rosen. Išlipa iš ma-šinos — pažvelgia į lentą, pažvelgia į tvorą... Viskas skaičiai žalia! Ką gi, Larry dažų transakcijos savo akim nenutvėrė... Žydelis tik prikanda lūpą ir labai reikš-mingais žvilgsniais duoda mums suprasti, kad jis mato, kad jis puikiai mato...

Paskutinis ir labai dramatiškas mūsų dažymas įvy-ko pačiame Montrealio centre, Saint Catherine gatvėj. Šį sykį ir objektas buvo įdomesnis: "Cinéma de Paris" raidės ir kino reklama, išsikišusi gatvėn, šonuose ir apa-čioj tankiai nusagstyta elektros lemputėm, kurios pakai-tomis užsidegdamos, suteikdavo bėgančių ir viena kitą vejančių šviesų išpūdį.

Tiesiai prieš įeinamąsias duris, ant dviejų išsiskė-tusių kopėčių, patiesėm iš lentų sudėtą tiltelį ir pradė-jom darbą.

(Bus daugiau)

ŠVEICARAS

APIE...

(Atkelta iš 6 psl.)
skaitlinę, daugumą (per 80%)."

"Nepaisant kai kurių ofi-cialių nuolaidų Baltijos kal-bų ir kultūros puoselėjimui, negali būti jokios abejonės dėl spaudžiančios rusiškumo dominacijos (autoriaus pabrėžta). Priešingai pare-gūnų aiškinamams, pasikal-bėjime su vietiniais patyri, kad jiems sunku susigyven-ti su tautinės autonomijos netekimu, su gresme tauti-nei identifikacijai, su poli-tinių formų spaudimu. Spo-radiškai girdisi protesto ir pasipriešinimo akcijų. 1971 m. 17 Latvijos komunistų kreipėsi į 'brolis-klas parti-jas' Vakaruose, nurodyda-mi, kad jie dešimtmečius kovojo už marksistines idė-jas, tačiau turėję nusivilti sovietų galybės kolonialiniais metodais... 1972 m. 17,000 lietuvių pasirašė pe-ticiją JT, atkreipdami dė-mesį į tautinės kultūros ir katalikų tikėjimo priespaudą..."

"Sovietų aparatui tačiau iki šiol pasisekė baltiečių pasipriešinimą vieningam režimui išlaikyti tam tikro-je kontrolėje. Tam daugiau-sia padėjo žymi ūkinė pa-žanga. Pasikalbėjime Rygo-je man buvo pareikšta, kad tautoje politinė rezignacija esanti stipresnė už sukilimo norą. Prisitaikoma susida-riusiom sąlygom, slepiami savo jausmai, ir ieškoma iš-sigėlėjimo privatiškoj sfero-je ar koncentruojamasi materialinių patogumų pa-sekimui. Tai lengvai su-prantama (Wer wollte sol-che Tendenzen nicht verste-hen!)" — sušunka autorius ir dėsto toliau:

"Nors baltų pasididžiavi-mas savo tautinėm kultū-rom ir bendrumu su Euro-pa yra labai gyvas, estų, latvių ir lietuvių dauguma neturi daug iliuzijų apie tautinio likimo pasikeitimo galimybes. Faktas, kad kai kurios Vakarų valstybės — jų tarpe ir JAV — iki šiol diplomatiškai nepripažino Baltijos valstybių įjungimo į sovietų imperiją, po Hel-sinkio Akto, tėra tik mažy-tis formalumas — ist hoechstens noch ein forma-listischer Schnoerkel."

"Tiesa, gali suabejoti, ar grįžimas prie susiskaldymo į smulkias valstybes, kaip 20 ar 30 metais, kuris irgi turėjo nemažų vidinių sutri-kimų, iš viso yra realistiškas ir prasmingas. Bet to-kie samprotavimai nepakei-čia fakto, kad savo laiku iš-kovota ir egzistavusi Balti-jos tautų nepriklausomybė ir apsisprendimo teisė (Selbstbestimmungsrecht), apie kurią šiandien taip iš-kilmingai visur kalbama, buvo galingesnių kaimynų pamainom kojomis trypia-ma."

CLEVELANDO RAMOVĖNŲ CHORO VIEŠNAGĖ CHICAGOJE

Daina, tai tautos kultūros lobis, lietuvių gyvenimo ir išgyvenimo atspindys.

Chicagos ramovėnai atkvietę į Chicago iš Clevelando Ramovėnų Vyrų chorą š. m. rugsėjo mėn. 18 d., chicagiškių neapvydė. Choras atliko tikrai aukšto muzikinio-vokalinio lygio programą ir iš publikos susilaukė ovacijų, salėje girdėjosi dažnas ilgas ir skardus publikos plojimas. Koncertas ir vaišės įvyko Jaunimo centro didžioje salėje, iš-

puoštoje gyvųjų gėlių puokštėmis ir degančių žvakių kolonamis. Koncerte ir vaišėse dalyvavo virš pusantro šimto žmonių, nors tą patį savaitgalį Chicagoje vyko visa eilė kitų gana patrauklių renginių.

Koncertą atidarė ir rengėjų vardu svečius ir choristus pasveikino A. Juškevičius, LKVS Ramovė centro valdybos vicepirmininkas.

Choro repertuaro didelę dalį sudarė karinio motyvo

dainos, maršai. Choristų skambiai plaukiančios sustartinės greitai pagavo auditoriją, stipriai sujungė jos tautinį jausmą ir jos mintį nunešė į praeitį, į Nepriklausomo Lietuvos gyvenimo laikus.

Po koncerto kiekvienam choristui buvo prisegtas baltas gvazdikas, o pianistei G. Karsokienei įteikta rožių puokštė. Gėlėmis apdovano-ta ir koncerto pranešėja, žavi, jauna mokytoja R. Drūtytė. Gėles prisegė, įteikė J.

Variakojienė, pasitelkusi savo mažąjį atžalyną, Renatą ir Jonuką.

LKVS Ramovė centro valdybos pirmininkas plk. Dabulevičius padėjo choristams ir chorvedžiui už taip didelį pasišventimą lietuviškai dainai, jos kultūrai. Kvietė visus ramovėnus palaikyti artimą tarpusavio ryšį, kaip lietuvių ir kario. Vaišių metu taip pat skambėjo dainos.

Sekančią dieną choras pakviestas giedojo mišių metu Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

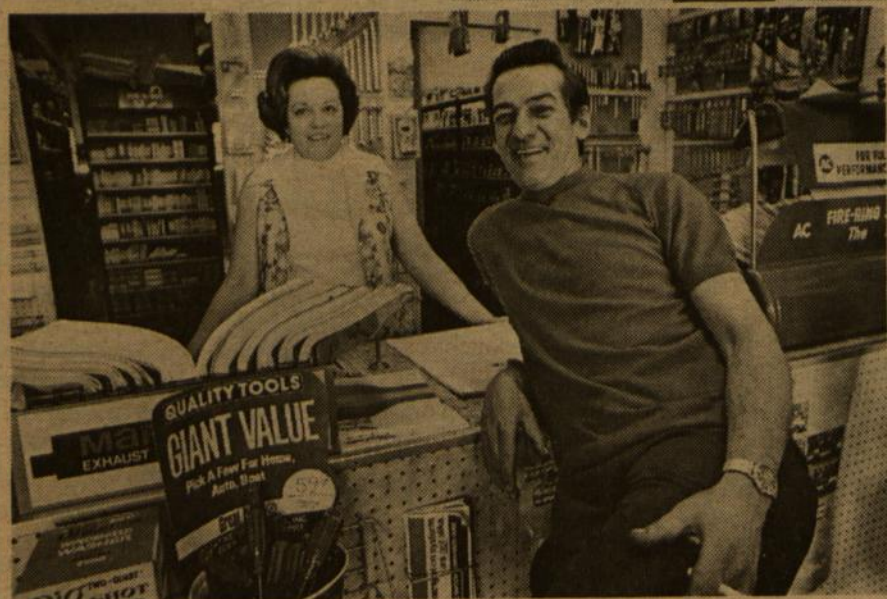
Atsiliepiamų apie chorą suvestinė yra maždaug tokia: choras yra gana aukšto vokalinio - muzikinio pajė-

gumo, choras vertas didelių salių, ir gausios auditorijos. Su šitokio aukšto lygio choru negėdą pasirodyti ir kitataučiams. Su choristais pasikalbėjus, teko sužinoti, kad daugelis šio choro žmonių dainuoja choruose jau gana ilgai net ir po keliasdešimt metų. Tad suprantama, kur yra pasiaukojimas — ten yra ir apčiuopiami rezultatai. Choro pirmi-ninkas sol. Al. Liutkus.

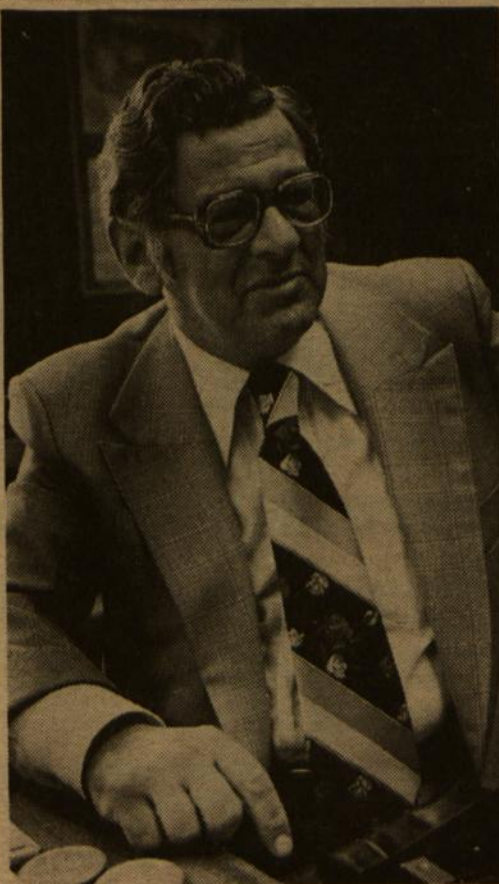
Z. Juškevičienė

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

"Mes negalėtumėm gauti geresnio patarnavimo, kaip mes gavome Cleveland Trust. Mr. Tisch, iš Ridge-Biddulph skyriaus, leidžia mums jaustis svarbiais", sako Mr. ir Mrs. Richard Glista. "Ar tai yra namų pagerinimo paskola, ar tik patarnavimas, jis yra kantrus ir paslaugus. Mes planuojame statyti arba pirkti namus. Aš žinau, kai ateis laikas, mes kreipsimės į Cleveland Trust dėl asmeninio dėmesio, kurį ten gauname."

Prieš ketverius metus Joseph ir Dorothy Bonasera atidarė mažą mašinų dalių krautuvę. Prekyba sekėsi, bet ne taip gerai kaip Bonaseras galvojo, kad galėtų būti. "Praėjusiais metais", sako Mr. Bonasera, "mes pristatėme visą savo finansinę apyskaitą Cleveland Trust Euclid-Ivanhoe skyriui ir prašėme patarimo. Mes persvarstėme kas buvo reikalinga prekybos pagyvinimui ir Cleveland Trust paskolino pinigus to įgyvendinimui. To pasekoje prekyba tikrai pagerėjo. Dabar aš planuoju sekantį plėtimąsi su Cleveland Trust pagalba, tai yra geras ir artimas ryšys".

"Niekas neatrodė suinteresuotas man padėti statyti, išskyrus Cleveland Trust", sakė Nursing Home vedėjas Sanford Novak. "Aš atidariau savo pirmus Nursing Home 1959 metais ir po trijų metų atidariau antrus. Bet miestas norėjo tos žemės, tai aš turėjau statyti naujoje vietoje. Aš pasakiau Cleveland Trust konkrečiai ką norėjau daryti ir jie gražiai padėjo įgyvendinti. Tai buvo nepaprasta patirtis ir aš jaučiu, kad aš už viską ką turiu, turiu būti dėkingas Cleveland Trust."

Cleveland Trust. Leiskit padėti jums visais mums galimais būdais.

LIETUVIO KARIO VEIDAS ISTORINĖJE PERSPEKTYVOJE

J. V. SŪDUVAS

Vieno nepriklausomos Lietuvos kariuomenės dalinio karių salės sienoje nežinomo menininko buvo nupieštas didžiulis gražus paveikslas, kurio centre stovėjo du Lietuvos kariai: vienas su kalaviju, ietimi, skydu ir šalmu, antrasis nepriklausomos Lietuvos kario uniforma ir ginkluote. Apačioje jų buvo įrašas: "Lietuvos karys — neapkenčias bet kokio Lietuvos priešo, gerbiąs savo ginklą ir pasiryžęs besąlyginiai mirti už tautos laisvę: toks jis buvo senovėje, toks jis yra šiandien, toks jis ir visuomet bus".

Visa mūsų tautos istorija yra ištisa herojiška kova dėl gimtosios žemės ir laisvės, vesta lietuvio kario — prieš amžiais besiveržiančius grobuoniškus kaimynus. Ir su širdgėla turime prisipažinti, kad senąją mūsų tautos istoriją rašė tie patys Lietuvos priešai: vokiečiai, lenkai ir rusai, kurie nepaliaujamais karais siekė mus išnaikinti. Žinoma, jų metraščiuose surašyti istoriniai įvykiai pavaiz-

duoti taip, kaip reikalavo jų to meto užkariavimų politika, ypatingai suniekinant lietuvių karį, kurio narsumas, organizacija ir ginklas buvo pagrindinis veiksnys, užkirtęs kelią priešų naikimo jėgai.

Štai kaip lenkų istorikas J. Dlugošas, kuris labai nekętė lietuvių, aprašydamas žalgirio mūšį, vaizduoja to meto lietuvių karius "... Priekyje jojo tankūs karių būrys ir jojo iškrikęs, nes girioje tarp krūmų sunku buvo laikytis rikiuotės. Pėstieji susimaišė su raiteliais ir, stengdamiesi neatilikti nuo jų laikėsi įsitvėrę į karčius, balnus ir uodegas. Kariai ant pečių buvo užsimetę vilkų lūšių ir lokių kailius, ant galvų jiems striksojo šernų iltys, elnių ragai arba plaukuotos ausys, ir jei ne daugybė iečių ir dervuotų kilpiniai ir dėklai su strėlėmis ant nugarų — iš užpakalio, ypač rūke, galėjo pasirodyti, kad čia ištisi būriai laukinių žvėrių išlindę iš miško tankumyno ir traukia kažkur ge-

Nepr. Lietuvos 4-tos eskadrilės kariai poilsio metu Aukšt. Fredoje Kaune. Sėdi iš kairės: S. Sakalauskas, Slezevičius ir V. Padavičius. Už jų P. Daugnoras ir J. Šiušis, Dirvos bendradarbis, dabar gyvenęs Argentinoje.

nami kraujo troškimo ir bado..."

Tikroji mūsų žilos praeities istorija dar mažai ištirta. Ji glūdi gausiuose Aiščių žemės piliakalniuose ir pilkapiuose. Modernaus mokslo šviesoje juose atkasti archeologiniai paminklai mūsų protėvių buitį ir karių ginkluotę parodo tokia, kokia ji tada tikrumoje buvo. Atsiliepdamas į Dlugošo istorijoje išgalvotus lietuvių niekinimus šiuometinis Lietuvos istorikas dr. Juozas Jurginis taip rašo: "... Šiuo metu nebeatsiras istoriko, kuris aiškintų, kad geriausiai apginkluotą kryžuočių kariuomenę lietuviai mušė medinėmis kuokomis. Archeologai nustatė, nuo XI-XV amžių lietuviai rengėsi, kokiais įrankiais žemę dirbo ir kokiais ginklais kariavo. Išskirti metaliniai jų šalmų tikrai neturi ragų žymių. Be to, popiežius, remdamas kryžiuočius, ne kartą ragino krikščionių šalių vadovus, nepardavinėti lietuviams geležies ginklų. Jeigu lietuviai tų dalykų nebūtų pirkę, popiežiui nebūtų tekę tokia prekybą drausti. Be to, stojant į žalgirio mūšį, Vytautas įsakė savo kareiviams ant kairiosios rankos užsirišti po šiaudų grįžtę, kad savojo nesumaišytų su priešu. Vadinas, apranga, ginklais viena kariaujanti pusė, nesiskyrė nuo kitos..."

Kad senovės lietuviai kariai savo apranga ir ginklais nesiskyrė nuo to meto savo kaimynu krikščionių karių liudija šiuo metu vis dažniau įvairiose vietose atidengti Aiščių genčių karių kapai.

Krikščionybės įvedimas ir lenkiškos kultūros platinimas per bažnyčias labai susilpnino senąją Lietuvos karinę tradiciją, tačiau nepajėgė sunaikinti istorinių lietuvių kario dorybių. Savo etmų vadovybėje jis narsiai kausi ir sumušė gausius rusų pulkus 1514 m. kautynėse prie Oršos, netoli Vitebsko, Karolio Katkaus vadovybėje lietuvių rait-

liai sumušė gausesnius švedus 1606 m. prie Salaspilio Latvijoje ir kitur. Dėl Lenkijos bajorų ištizių ir saviškių sulenkėjimo, patekus Lietuvai Maskvos valdžion, lietuvis baudžiauninkas griebiasi ginklo ir 1830-63-ųjų metų sukilimuose narsiai kaunasi dėl žemės ir laisvės prieš rusų prispaudą. Likimo nublokšto ir svetimų kariuomenių daliniuose tarnaujančio lietuvių iš protėvių paveldėtos karinės dorybės: pareigingumas, narsumas ir ištikimybė ginklui buvo pastebėtos ir įsakymuose atžymėtos tų kariuomenių vadovybės. Dr. K. R. Jurgėla savo studijiniame straipsnyje "Lietuvos saitai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis" ("Karys" Nr. 7, 1976 m.) nurodo daug lietuvių kilmės karių ištikimiai ir narsiai kariavusių Amerikos laisvės kovose ir nusipelnusių aukštų pagyrimų. Napoleono žygio metu į Rusiją 1812 m. lietuvių raitelių daliniai dėl savo narsumo buvo primesti į imperatoriaus asmeninę gvardiją. Lygiai gerai buvo vertinamas lietuvis karys Pirmojo ir Antrojo Pasaulinio karo metu, patekęs į svetimų valstybių karines formacijas.

Istorinės ir tradicinės lietuvių kario dorybės pilnumo sužibo Lietuvos nepriklausomybės kovose 1918 — 1920 metais, kada pirmieji savanoriai, išsitraukę paslėptus savo ginklus ir šiaudinių pastogių stojo į kovą su gausiais tėvynės priešais ir juos lemiuose kovose sumušė. Lenkam sulaužius Suvalkų sutartį Tautų Sąjungos paskirtas taikos delegacijos pirmininkas anglas Hymansas Lietuvos delegacijos pirmininkui, nedviprasmiškai pareiškė: "Už savo tautos nepriklausomybę jūs turite būti dėkingi, ne Ambasadorių Konferencijai, ne Tautų Sąjungai, bet tik savo narsiai kariuomenei". Tai šaltai galvojančio anglo nuosirdi tiesa. Niekas tautai nesuteikia nepriklausomy-

bės, vien dėl to, kad ji turi gražią kalbą, literatūrą ir puikius meno ansamblius: tautos laisvė ir nepriklausomybė iškovojo tik jos kariuomenės ginklu ir kraujo aukomis, o tas ypatingai matosi mūsų tautos istorijoje.

Pulkininko Vitkaus-Kazimieraičio suorganizuota ir apmokyta nepriklausomos Lietuvos karių uniformomis partizanų rinktinė narsiai kovėsi Dzūkijos miškuose keletą metų su okupanto daliniais. Tokių organizuotų vienetų buvo ir daugiau. Okupantas juos vadina banditais, tai istorinė priešo neapykanta Lietuvos kariui. Raudonosios armijos ištisos divizijos su tankais ir lėktuvais kariavo su lietuviais partizanais, neturinčiais jokių aprūpinimo bazių ir apsaugos teritorijų. Ir tas kėlė didžiausią rūpestį Kremliaus vadovams — lietuvis karys su ginklu rankoje, pasiryžęs mirti už savo tautos laisvę. Ir šį, viskam pasiryžusį, lietuvių kario veidą su didžiausia neapykanta mindė Lukiškio aikštėje rusų batų, ar valkių jo kūną turgaus aikštėse. Bet ateis diena, kada lietuvis karys vėl bus toks, koks jis buvo tautos laisvės kovų perspektyvoje, nes ir didysis Amerikos karys generolas MacArthur savo kalboje Kongrese pasakė, kad laisvei gauti be kario jokio pakaitalo nėra.

Minėdami Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventę, prisiminkime visų laikų karius ir tinkamai juos pagerbkime.

OPENINGS FOR
JOURNEYMEN
IN
BORING MILL
HYDROTREL
JIG BORE
VERTICAL MILL
SURFACE GRINDER
DIE MAKERS

Large modern body die shop
D. T. A. MEMBER

New machines, excellent wages, fringe
benefits. Overtime, and long work
program.

NORTHEASTERN
TOOL & DIE CORP.
25411 Ryan Road
Warren, Mich.

(45-47)

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITŲ APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ

giminėms Lietuvoje ir USSR tiesiai toliau kaip buvo per
pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.

GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo giminėms, yra
geriausias kelias suteikti jiems džiaugsmo šventėms.

Siuntiniai prilmami šiose įstaigose ir skyriuose:

Globe Parcel Service, Inc.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: (215) — 925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001

Tel.: (212) — 725-2449

BALTIMORE, MD. 21224

3206 Eastern Avenue

(301) — DI2-2374

CHICAGO, ILL. 60622

2242 West Chicago Avenue

(312) — 235-7788

CLEVELAND, OHIO 44109

3491 West 25 St.

(216) — 741-8082

DETROIT, MICH. 48210

6720 Michigan Avenue

(313) — 894-5350

ELIZABETH, N. J. 07201

956 A Elizabeth Avenue

(201) — 354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212

11415 Jos Campau Avenue

(313) — 365-6350

LOS ANGELES, CAL. 90026

2841 Sunset Blvd.

(213) — 413-0177

MIAMI, FLORIDA 33138

7612 N. E. 2-nd Avenue

(305) — 757-6704

MINNEAPOLIS, MINN. 55418

2422 Central Avenue N. E.

(612) — 788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052

97 Shuttle Meadow Avenue

(203) — 224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003

101 First Avenue

(212) — OR4-3930

CLEVELAND, OHIO 44134

5432 State Rd.

(216) — 749-3033

PHILADELPHIA, PA. 19123

1013 N. Marshall Str.

(215) — 925-8878

ROCHESTER, N. Y. 14621

681 — 683 Hudson Avenue

(716) — 544-2151

SAN FRANCISCO, CAL. 94122

1236 Ninth Avenue

(415) — 564-7981

SEATTLE, WASH. 98125

11551 6th Place N. E.

(206) — EM3-5556

SOUTH RIVER, N. J. 08882

168 Whitehead Avenue

(201) — 257-2113

VINELAND, N. J. 08360

Parish Hall, West Landis Ave.

(609) — 696-9796

WORCESTER, MASS. 01605

82 Harrison Str.

(617) — 798-3347

BROOKLYN, N. Y. 11222

72 Nassau Avenue

(212) — 389-6747

WHEAT RIDGE, COLO. 80033

4330 Quay Str.

(303) — 422-4330

SYRACUSE, N. Y. 13204

318 S. Wilbur Avenue

(315) — 476-6958

CHICAGO, ILL. 60632

4065 Archer Avenue

(312) — YA7-5980

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

LOS ANGELES NEOLITUANŲ GRAŽI SUEIGA

Los Angeles neolituantai, jau keleri metai iš eilės vadovaujami jų energingo pirm. fil. Rimo Muloko, vis randa naujų būdų tiesti kelius ir tiltus tarp amžiaus kartų mūsų išeivijoje. Ir taip š. m. spalio 24 d., sekmadienio saulėtoj popietėj, Korp! tėvūno kol. Balio Mackialos iniciatyva, visada per kaupą pasižyminčių lietuvišku vaišingumu ir dosnumu mielų fil. Rūtos ir Rimo Mulokų jaukioje sodyboje, sugūžėjo apie 40 korporantų ir jų artimųjų.

Šios popietės pagrindinis tikslas — tiltų statymas tarp jaunesniosios ir vyresniosios kartos neolituaniškoje šeimoje ir artimesnis susidraugavimas tarp junjorų ir jų globėjų.

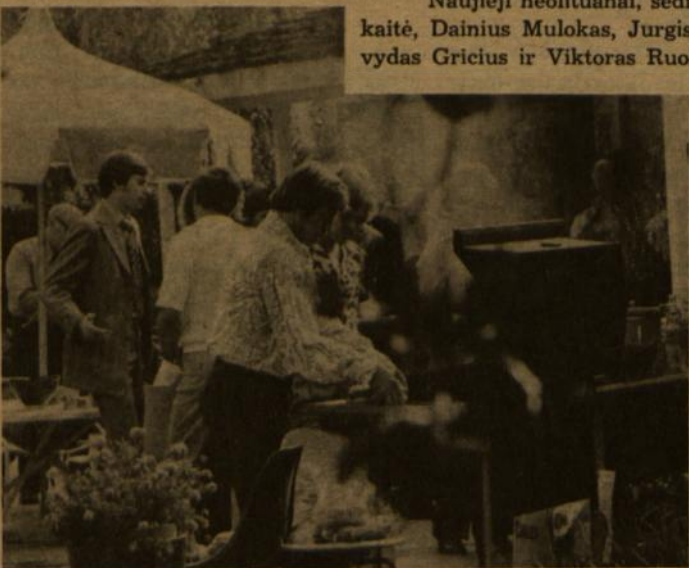
Šiais metais judraus tėvūno kol. B. Mackialos ir pirm. kol. R. Muloko dėka mūsų šeima padidėjo devyniais kandidatais, kurie Valdybos bus pristatyti senjorų sueigai pakelti į senjorus-es ir jiems suteikti Korp! spalvas ir ženklus.

Šie naujieji neolituantai-ės ir jų globėjai yra: Vytas Burokas — globėjas R. Mulokas, Arvydas Gričius — Ed. Balceris, Daina Gudauskaitė — E. Gedgaudienė, Dainius Mulokas — E. Jarašiūnas, Laima Tumaitė-Miccolis — R. Mockutė, Linas Raibys — B. Mackiala, Danutė Ruokytė — R. Mu-

lokiene, Viktoras Ruokis — A. Mažeika, Jurgis Tumas — S. Petravičius.

Popietė pradėta trumpa bendra sueiga, kurioje tėvūnas kol. B. Mackiala papildomai supažindino su Korp! tikslais, istorija, arbitras kol. Ed. Balceris su Korp! statutu, tradicijomis ir kai kuriais prisiminimais iš Nepr. Lietuvos laikų. Labai įdomų žodį tarė mielas fil. arch. Jonas Mulokas, primindamas, kad Vilniaus Universitetas jau buvo įsteigtas, kada dar nebuvo nepriklausomų JAV, o lietuvis buvo steigėjas antrojo seniausio JAV universiteto.

Ta pačia proga visi daly-

Šeimininkas Korp! pirm. R. Mulokas su broliu junjoru Dainiu čirškina dešreles ir hamburgerius išalkusius dalyvius pasotinti.

Arch. Jonas Mulokas ir arbitras Ed. Balceris aiškina junjorams Raibiui, Tumui ir Tumaitėi korporantiškas paslaptis.

I. Petravičienės nuotr.

Iš kairės sėdi junjorai: V. Burokas, L. Tumaitė-Miccolis, L. Raibys, D. Gudauskaitė, D. Mulokas, B. Mackiala — tėvūnas, R. Mulokas — pirm., J. Tumas, V. Ruokis, D. Ruokytė ir A. Gričius. Antroje eilėje stovi globėjai ir kiti dalyviai.

I. Petravičienės nuotr.

Naujieji neolituantai, sėdi iš kairės: Laima Tumaitė-Miccolis, Linas Raibys, Daina Gudauskaitė, Dainius Mulokas, Jurgis Tumas, Danutė Ruokytė, Antroje eilėje stovi: Vytas Burokas, Arvydas Gričius ir Viktoras Ruokis.

I. Petravičienės nuotr.

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS VOKIETIJOJE SUVAŽIAVIMAS

Jis vyko puikiuose Annabergo pilies rūmuose. Tų rūmų istorija gan įdomi. 1949 metais kun. Urdzė su dviem draugais karo sugriautame Hanglaro aerodrome pradėjo kasinėti ir apdaužytoje salėje rengti kambarius Pabaltiečių krikščionių studentų sąjungos būveinei. Jau 1952 metais išaugo trijų aukštų namas su 60 gyventojų. Deja, toji vieta buvo reikalinga vokiečių kariuomenei ir teko keltis kitur. Už pastatus gautas tam tikras mažas atlyginimas.

Pradėta ieškoti naujų patalpų ir po kelių dienų pastebėtas Annabergas, grafo Westerholto rūmai. Jie buvo kiek apdege, buvo reikalingas remontas ir savininkas juos pardavė.

Šiuo metu viskas atstatyta, išmokėtos skolos ir šia žavia vieta, gražaus parko supama, naudojasi pabaltiečiai, konferencijoms, suvažiavimams, poilsiui ir t.t.

LKD Vokietijoje, pradėjusi pirmąjį žingsnį su 24 nariais, sustiprėjo dėka energingos pirmininkės dr. A. Veigel. Narių skaičius per vienerius gyvavimo metus pašoko iki 52. Į suvažiavimą atvyko ir nemažai svečių.

Suvažiavimas prasidėjęs penktadienį, spalio 29 d. prie židinio, tęsėsi šeštadienį ir sekmadienį.

Šeštadienį pirmą paskaitą skaitė dr. prelatas Celiešius. Tema: kultūros esmė. Paskaita labai kondensuota, įdomi. Po pietų dr. J. Grinius pradėjo kitą, tema: santykiai su Lietuva, dabartinės galimybės ir ribos. Toji labai aktuali tema buvo atidžiai klausoma ir vėliau veik visa auditorija įsijungė ją diskutuodama.

Po vakariinės įvyko lite-

ratūros vakaras. Iš keturių pasižadėjusių rašytojų atvyko tik du Rūta Sprogienė ir R. Spalis. Po šio vakaro prie kavutės, alučio sėdėta, kalbėta veik iki ketvirtos valandos ryto.

Sekmadienis pradėtas pamaldomis. Tuo po jų sekė koncertas. Pianistė Solme iš Belgijos išpildė Bramso variacijas, kun. Senkus pasirodė su solo dainomis. Sekė fleitistas iš Lietuvos p. Odinis, kuriam pritarė Solme. Jis išpildė Mozarto koncertą D-Dur, Bacho sonatą E-mol ir Siuntė mane motinėle Kačinsko. Ponias Baltus skaitė lietuvių autorių poeziją.

Po pietų prasidėjo L.K.D. Vokietijoje narių susirinkimas. Pirmininkei padarius pranešimą, dienos valdžia buvo perduota į p. Lukošiaus rankas. Sekė klausimai, sumanymai ir naujos valdybos rinkimai.

Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: Dr. Veigel pirmininkė, dr. Celiešius vicepirmininkas, R. Sprogienė sekr., Tendzegolskis ižd., ir B. Lipšienė vald. narys.

Į revizijos komisiją — p. Ivinskienė, Ivanauskas, Strumila.

Į Vyčio apipavidalinimo konkursą atsiųsta šeši kūriniai. Komisija sudaryta iš dr. J. Griniaus, muzikės R. Lampsaitis ir R. Spalio pirmą ir antrąją premiją sujungė. Jas laimėjo vokiečių p. Bochemann ir nežinomas asmuo iš Italijos, Ditta Ricani vilos.

Dar vėliau rodamos skaidrės iš Lietuvos, bet jau pradėta skirstytis.

Suvažiavimas buvo sėkmingas, vyko sklandžiai, gražioje pakilioje nuotakoje.

(rs)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Vakaras su Teodoru Blinstrubū

MEČYS VALIUKĖNAS

Kviečiu dalyvauti mano tėvo garbei vakarienei... Viską rengiame mudvi, jo dukros... Jau viskas su tvarkyta. Įspėju tvirtai, kad jokių dovanų nenešti, nieko neorganizuoti, nes besikalbančių balsai gali pasiekti ir tėvą, o tuo atveju, pažįsti jį, viskas sugrius... Ar supratote? Visiškai slapta! Darome staigmeną Tėvui. Įsilaikykime slaptumą, prašau!

Panašiais telegraminiais sakiniiais, pagal judviejų sudarytąjį sąrašą, į kviečiamuosius telefonu kreipėsi Severina Blinstrubaitė-Juškuvienė arba Daiva Blinstrubaitė-Panarienė. Susitikimo vakarą paaiškėjo, kad jos "visai slapta" sukvietė gerą šimtinę Teodoro ir Barbaros Blinstrubų prietelių, giminių, o taip pat savųjų šeimų bičiulių.

Pakviestieji stengėsi išlaikyti slaptumą, bet vis tiek iš tolo pradėjo kalbinti kits kitą. "Ar tu su žmona dalyvausi lapkričio 6 d. posėdyje..." Arba. "O kur Tu būsi kito šeštadienio popietę?"... Paaiškėjus, kad abu ar abi besikalbantieji-čios beesą tuolygūs suokalbininkai, stvėrėsi minties, esą lietuviams būtų neįprastasėjimas, didžios šventės progą lankyti "savo brangų kalmynėlį"... tuščiomis. Taip rutuliojosi antroji staigmena ne tik Teodorui, bet ir jo trims moterims, prieš jų valią, rinktis ne tuščiomis, "silkės galvą nešiniems"...

Vakaronė. Lapkričio 6 d. vakarą, vykdami į vienos šeimos šventę, Teodoras ir Barbora Blinstrubai, sustojo Lietuvių Tautiniuose Namuose Teodorui, norint pasiimti ALT suvažiavimui reikalingą medžiagą. Įėję į

namus, įvedu sutiko dukras, kitus gimines ir visus svečius, "visai slapta" jų belaukiančius... Teodorui nesusėjęs nė tų dokumentų pasiimti ir nesuvokiant kas čia darosi, Daiva jautriu žodžiu pasveikino jį visų susirinkusių ir dukrų — šeiminių vardu, palinkėjo dar ilgai ilgai dirbti, nepavargti ir pakvietė šį vakarą likti čia, nebevykti į aną šeimą, kuriai judviejų dalyvavimas esąs jau atšauktas...

Ir taip Teodorą, nustebugsi ir besispiriantį, Severina ir Daiva, paėmusios už parankės nulydėjo prie pagrindinio stalo, visiems triukšmaujant ir užimant vietas prie kitų stalų... Vakaronę toliau vesti, Daiva pakvietė Mečį Šimkų, Korp! Neo-Lithuania pirminką.

Mečys Šimkus, tardamas — "visi juk gerai pažįstame didžios lietuviškos dvasios ir visad jaunatviškos nuotaikos, visuomenininką Teodorą Blinstrubą, jis nereikalingas supažindinimo", pareiškia visų susirinkusiųjų sveikinimus jam, jo vardadienio išvakarėse ir netolimojo 70-jo gimtadienio progomis. Aidi ilgiausių metų giesmė, nuskamba sudaužiamos šampano taurės Sukaktuvininko pagarbai. Visų šių staigmenų rengėjų bei suokalbininkų nuotaika, taip gerai viskam praėjus, geriausia. Tik Teodoras vis dar jaučiasi tarsi pagautas, maigo pečius, purto galvą ir, žvelgdamas tai į Severiną, tai į Daivą ar kitus svečius, ieško jų akyse paguodos... Susirinkusiųjų atstovai įteikia Sukaktuvininkui bendrą dovaną ir kuklų adresą, o Barbora didelę rožių puokštę...

Teodoras Blinstrubas 70-jo gimtadienio šventėje savųjų būry. Iš kairės: N. Juškus, S. Juškuvienė, G. Juškus, Teodoras ir Barbora Blinstrubai, R. Panaras ir D. Panarienė.

V. A. Račkausko nuotrauka

Dr. Vytautas Dargis (dešinėje) sveikina sukaktuvininką Teodorą Blinstrubą.

K. Pocius nuotr.

Teikiama vakariene. Mėda ir sveikinimą sukalb kun. A. Stašys. Gerkšnojant kavą, vakaro vadovas Mečys Šimkus, kietas žemaitis, nuo pat Kražių, nutaria dar vieną žingsnį žengti, prieš šio pagerbimo pradininkes ir šeiminkes — Daivą ir Severiną, leidžia "keletui asmenų tarti trumpus sveikinimo žodžius..." Taip gražius linkėjimus,

perpintus sąmojumi ir humoru, išsako: dr. K. Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, B. Juodelis, JAV Lietuvių Bendruomenės Valdybos atstovas, K. Pocius, Vilties draugijos pirmininkas, dr. V. P. Dargis, JAV Lietuvių Bendruomenės (reg.) Valdybos pirmininkas, Ad. Švažas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus pirmininkas, V. Mažeika, Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos vicepirmininkas ir J. Jurkūnas, Lietuvių Tautinių Namų Chicagoje valdybos pirmininkas. Kiekvieną sveikinimą palydėjo auditorijos plojimai. Salėje nusčiuvo šlamesiai, kai Vytautas Dargis pasuko prie Broniaus Juodelio ir abu paspaudė viens kitam rankas, tuo parodydami troškimą visiems susijungti... ir visur.

Atskirai tenka minėti laukaus žodžio ir sąmojaus sveikintoją Vladą Vijeikį. Jis išėjo sveikinti į tribūną, kai visi kiti kalbėjo prie savų stalų. Pirmuoju sakiniu jis pareiškė "nepasitenkinimą", kad buvęs pakviestas kalbėti be jokio titulo, be jokios organizacijos... Toliau jis savo sveikinimo kalboje, meistriškai suparo-

dijavo šios vakaronės rengimo slaptumą, esą jokio slaptuko negalėję būti, bet vistiek išvakarėse jis pats suabejojęs visiškai visų tylą ir norėjęs paklausti patį Teodorą, ar bus toji vakaronė ar ne? Pabaigai, jis paskaitė šiam Teodoro vakarui parašytą eilėraštį ir čia pat "literatūriškai, kritiškai" įvertino jo ritmus bei rimus, kirčius ir akcentus, lygindamas su Mairo ir kt. autorių eilėraščiais...

Salėje susirado su visa muzikinių instrumentų armada chicagiškių mėgiamas Ažuolas Stelmokas ir visą vakarą rūpestingai grojo šokių melodijas, kurios vedė į šokių aikštelę šokėjų poras. Keletą pirmųjų šokių su žmona, dukromis ir kitomis damomis pašokęs, Teodoras pradėjo vizituoti paskirus stalus, prie jų esančius jo svečius, viešnius. Taip tęsėsi iki vėlumos. O kai mudu su žmona atsisveikinom su Barbora, tai ji maloniai pakvietė, pas Blinstrubus į namus naktiepiečiams... Kai aš padėkojau ir tariau gal geriau tuos pietukus atidėti ryt dienai, tai Barbora atšovė, esą toji rytdiena jau esanti dabar...

WANTED 1ST CLASS MACHINISTS
Horizontal & Vertical Milling Machine Operators and set up men
Must have job shop experience. Be able to set up work from blue prints and close tolerance. Days, overtime and company paid benefits.
FREDON CORP.
222 East 222 St.
Euclid, Ohio 44117
216-531-1780 (47-2)

DIESEL MECHANIC
Large Trucking Co. looking for qualified Diesel Mechanic. Must have knowledge of cummins and Detroit Diesel. Union scale and benefits.
E. O. E.
SEND RESUME TO:
Box S-5
LITHUANIAN PAPER
1010 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio 44115 (47-51)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MOLD LEADER MOLD MAKER
Capable and experienced for plastic molds builder shop. Fringe benefits. Dura Mold & Engineering Co., 13400 Northend, Oak Park, Mich. 48237. 313-548-0550 (45-47)

Sukaktuvininkas T. Blinstrubas kalbasi su dr. J. Bartkumi, už jų — J. Jurkūnas ir K. Pocius.

V. A. Račkausko nuotr.

Gaidelių parodą atidarant. Kalba kun. A. Kezys. Dešinėje Teresė Gaidelytė, Vitalis Gaidelis ir Vitalis Gaidelis Jr.

Omahos lietuviai

ŽIEŽIRBOS OMAHOJE

Užsibaigus vasarai, įvairiems bicentennial minėjimams, organizacijų išvykoms bei gegužinėms, Omahos mažoji kolonija kultūrinis darbas juda ir veikėjai nenustoja energijos ir noro ruošti vienokius ar kitokius parengimus. O kantrūs ir vis tie patys parengimų lankytojai, nenustoja pareigos jausmo, į juos eina ir remia mūsų šią veiklą.

Spalio mėn. pradžioje, vietos Ramovėnų skyrius suruošė vakarą, kuriame programą atlikti pasikvietė Chicagos "Žiežirbų" dainuojančią grupę. Buvo malonu matyti jauną atžalyną ir pasiklausyti jų dainuojančios jaunystės. Sudainuota buvo nemažai įvairių dainų, kurias publika šiltai priėmė. Ne viena dainelė sužerėjo gražiomis žiežirbomis. Reikia manyti, kad dainuojančios grupės vadovei, Nijolei Spartytei ir jos žiežirboms, per didelį darbą ir kantrybę, pavyks ateityje pavirsti į salią publiką uždegančią liepsną.

KAUKIŲ VAKARAS

Lapkričio 30 d. darbštus LM klubas suruošė, dar iki šiol mūsų kolonijoje neturėtą, įdomų kaukių vakarą. Daug meniškų gabumų turinčios klubo narės, išpuošė salę ir stalus labai įspūdingai, pritaikintai kaukių vakaro nuotaikai. O Algio Pocevičiaus įgrotų juostų muzika, kartkartėmis, pripildė

salę raganėlių ir vaiduoklių puotos garsais, kurie be galo derinosi prie salės dekoracijų. Trumpą programą atliko gražiabalsės klubo narės: Kristina Kartanienė, Irena Metz, Dana Praitienė ir Lilė Estes. Publika nepagailėjo katučių, bet gaila, vos vieną dainelę išviliojo pakartoti. Geriausios kaukės — kostiumai buvo premijuojami ir teisėjai turėjo nemažą galvosūkių išrinkti gražiausius iš gražiausių. O kaukių buvo gausu, labai gražių ir originalių. Buvo ir tokių, kurios savo išvaizda, kur tik pasisukdavo, kėlė juoką iki ašarų. Tokiu būdu, svečiai turėjo programą visą vakarą ir nesigailėjo atsilankę.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Klubo moterys pasižymi gerai organizuotais ir gražiais parengimais, bet nemažiau puikiai veda ir lietuvišką šeštadieninę mokyklą, kurią jos pačios, prieš pora metų sukūrė ir su dideliu atsidavimu ja rūpinasi. Mokyklą lanko 33 mokiniai. Dirba keturios mokytojos D. Sulskienė, K. Kartanienė, R. Jaudelytė, D. Katiliūtė-Boydstum ir pavaduojantis mokytoja, mūsų bendruomenės pirm. B. Sulskis. Rugsėjo mėn. mok. Dana Sulskienė su keturiais mokyklos mokinukais buvo Lincolne, Nebr. sostinėje, kur dalyvaujant daugelio tautybių vaikams, buvo jiems įteikta dovana "Sym-

bolic Americana". Tai paveikslų rinkinys su juos apdainuojančiomis dainomis, skirta pasaulio vaikams. Jie yra dail. Rainbow Towaine ir kompoz. Phil. White Hawk. Šie paveikslai su dainomis apkelia pasaulio vaikus ir grįžus bus padėta Lincolne, Nebr. muziejuje, kur bus ir mūsų lietuviukų nuotrauka, nes jiems teko laimėti būti išrinktiems iš vitų kitų grupių ir pirmiesiems priimti šią simbolinę dovaną skirtą pasaulio vaikams. Mokyklos mokytojos, kurios tikrai aukojasi šiam kilniam darbui, dar randa laiko savo mokinukus paruošti ir įvairiomis programom.

Lapkričio 21 d. per Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą, rengiamą Ramovėnų klubo mokyklos mokiniai ruošiami atlikti programėlę, kuri tikimasi bus maloni į minėjimą atsilankiusiems.

DAILĖS PARODA

Omahos lietuvių kolonijos aktyvus narys ir veikėjas, tautodailės išdirbinių menininkas Vitalis Gaidelis, su savo dukra Terese, jau antri metai studijuojančia grafiką ir skulptūrą College of St. Mary, Omahoje ir su sūnumi Vitaliu jr., kuris yra baigęs technologijos institutą, dabar šalia pagrindinio darbo, užsiima fotografijos menu, spalio 22 d. Chicagoje, jaunimo centre, suruošė savo meno darbų parodą, kuri susilaukė gražaus dėmesio.

Vitalio Gaidelio meniški medžio išdirbiniai ir ornamentai jau plačiai žinomi ir vis daugiau gauna užsakyimų į tolimesnes Amerikos vietas. Taip pat, jo dirbiniai keliauja į Kanadą ir net į Australijos žemyną. Omahos lietuvių parapijose salės scenos fasadas gražiai puošiamas jo darbo tautiniai ornamentais, nekaltant jau apie dažno Omahos lietuvių namus. Omahiečiams pageidaujant, netoliomėje ateityje, Gaidelių šei-

ATIDĖJO BYLĄ DĖL IŠTRĖMIMO

Amerikoje įsibėgėjusi 'nacių bendradarbių ir karo kriminalistų' ieškojimo akcija pasiekė ir Waterburį. Jau anksčiau spaudoje buvo skelbiama, kad yra teisiami deportacijai trys asmenys — du latviai ir vienas lietuvis, išvardinant juos pavardėmis ir gyv. vietomis. Prieš kiek laiko buvo paskelbta, kad tas lietuvis esąs Bronius Kaminskas, gyv. Hartfordo apylinkėse, ir kad jo teismas vyks lapkričio 15 d. New Britain miesto teisme. Kadangi Kaminskas esąs senas, 74 m. amžiaus žmogus, jau pensininkas ir nieko savo neturi, jam buvo paskirtas Legal Aide advokatas, Mr. Norko.

Beartėjant šiam terminui, staiga spaudoje buvo paskelbta, kad K. teismas busiųjų ne New Britaine, kur teismo patalpos esančios mažos ir prisibijoma riaušių, bet Waterburyje. Spauda, radijas ir televizija iš to pasidarė didžiausią sensaciją, atrodo, lyg būtų buvęs pagautas koks priešistorinis gyvulys.

Kaip spaudos korespondentai pranešė, K. į teismą buvęs atgabentas stiprioje policijos apsaugoje, o salėje ir iš lauko dar buvę išstatyti apie 15 policininkų, bijant, kad nekiltų kokios riaušės ar demonstracijos. Ko korespondentai nepasakė, tai, kas, būtent, tas demonstracijas ar riaušes galėjo sukelti?

Teisme K. stojo prieš imigracijos teisėją Anthony De Gaeto, o jo oficialus kaltintojas buvo iš Buffalo, N. Y., atvykęs apygardos imigracijos advokatas James W. Grable. K. kaltinamas, kad 1941 m. vasarą, Lietuvą užėmus vokiečiams, prisidėjęs prie žydų naikinimo. K. pareiškė esąs nekaltas ir niekur bei niekada nepadaręs jokių tos rūšies nusikaltimų. Po tos procedūros teisėjas paskelbė, kad byla atidėma iki 1977 m. sausio 25 d., kada laukiama atvykstant liudininkų, esą, žinančių apie šiuos nusikaltimus.

mos menininkai, žada suruošti savo darbų parodą Omahoje. (ip)

Po to spaudos korespondentams imigracijos advokatas Grable dar pareiškė, kad atvykstantieji liudyti esą iš Izraelio, Lietuvos, Sovietų Sąjungos ir gal dar iš kitur. Atvykimu rūpinasi ir tarpininkauja Valstybės Departamentas (U. S. State Department). Jei teisme Kaminsko kaltė bus įrodyta, jis galės būti deportuotas į Lietuvą. Jei Lietuva jo nenorėtų priimti, pasakė Mr. Grable, K. galės būti deportuotas į kurį nors kitą kraštą, kuris sutiktų jį priimti. Jei joks kraštas jo nepriimtų, jis galėsias pasilikti Amerikoje.

Kaip savo pasikalbėjime spaudai Mr. Grable pareiškė, žinios apie K. veiklą Lietuvoje paskutinio karo metu buvo gautos prieš du metus iš New Yorko posėdžiausio Pasaulinio Žydų Kongreso (World Jewish Congress). Pradžioje tokių 'nusikaltėlių' sąrašas buvo 59 asmens, bet laikui bėgant tas sąrašas padidėjęs iki 140 pavardžių. Taigi, dabar tik pradžia, jas seks daugybė panašių. Tuo pačiu metu teisiami ir tie du latviai — Boleslovas Maikovskis iš New Yorko ir Karolis Detlava iš Baltimorės. Sąrašas daug kitų 'garsenybių', kaip rumunų ortodoksų vyskupas Trifa, buvęs nepriklausomos Kroatijos vidaus reikalų ministeris ir policijos vadas Artukovič ir kiti.

K. gynėjas Mr. Norko dar pridėjęs, kad jo kliento fizinis ir psichinis stovis esąs nepavydėtinoje padėtyje ir jis menkai ką beatsimenas, kas ten tada vyko prieš 35 metus. K., menkai mokąs angliškai, buvo klausinėjamas per vertėją. (v)

CLERICAL WAREHOUSE

Duties consist of counting cancelled trading stamp books and coupons. No experience needed but must be good at detail and light figure work. Steady employment. Opportunity for right person. Call 216-881-3006, ext. 66, between 11 a.m.-4 p.m. Monday thru Friday only. (42-47)

SNOW REMOVAL

We are signing up people for snow shoveling. Make your own hours. Good pay.

Call
203-525-2112

(44-49)

WANTED JOURNEYMEN

OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Must be able to set up and operate turret and engine lathe Horizontal & vertical milling machines. Must have hand tools and be able to read prints and hold close tolerances. Excellent working conditions with high hourly rate and benefits and some overtime. Free Parking.

CHAGRIN — GREEN AREA
216-464-8222

IMMEDIATE OPENING BAKERY

PRODUCTION SUPERVISORS

Brownberry Ovens, Division of Peavey Co. has an immediate openings for a 3d shift Production Supervisors, Individuals should be knowledgeable in all phases of straight dough bread processing and makeup. Experienced in Food Industries would be acceptable.

Send Resume In Confidence To:

Plant Manager

BROWNBERRY OVENS

2000 Highland Rd.

Twinsburg, Ohio 44087

An Equal Opportunity Employer

(42-48)

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

LF vadovybė ieško naujų kelių pelnui skirstyti

Lietuvių Fondo pelnui skirstyti komisija, pirmininkaujama dr. Kazio Ambrozaitis, sukvietė š. m. lapkričio 11 d. į Jaunimo Centro kavinę visų rūšių kultūrininkus, pasisakyti dėl pelno skirstymo. Susirinko geras puslapis įvairių šakų kultūrininkų ar šiaip šviesuolių.

Šį susirinkimą atidarė ir jam vadovavo dr. K. Ambrozaitis, pasikvietęs į talką inž. V. Kamantą. Dr. K. Ambrozaitis pastebėjo, kad šis pasitarimas yra privataus pobūdžio ir pareikštos mintys ar pasisakymai neturės sprendžiamos galios.

Iki šiol LF pelnui skirstyti komisija laikėsi (maždaug tokios proporcijos: 50% švietimui, 25% kultūrininkams reikalams ir likusieji 25% spec. projektams. Šiuo metu yra tendencija mažinti švietimui, o didinti kultūr. ir spec. reikalams, nes vadovėliais mokyklos yra aprūpintos, tėvai yra turtingesni ir daugiau gali skirti savo vaikų lituanistiniam išmokslinimui. Fondo vadovybė mano, kad jau atėjo laikas peržiūrėti dabartinį pelno skirstymo būdą ir reikėtų numatyti ilgalaikį finansavimą. LF valdybos pirm. dr. A. Razma pranešė, kad šioms metams tebus paskirta tik 40,000 dol., o jau ateinantiems ir tolimesniems metams numatoma dvigubai didesnės sumos. Ką daryti, kai turiama prašymų 172,000 dol., o leidžiama paskirstyti tik 40,000 dol.

Pirmininkaujantis prašė kalbėtojus ribotis 4 min. laiku, kad visi norintieji galėtų pasisakyti.

Pirmasis žodį gavo Lituanistikos Instituto įgaliotinis dr. T. Remeikis. Jis pareiškė, kad Institutas yra sudaręs 5 metų darbų planą, kuriam įvykdyti kasmet

reikalinga bent 12,000 dol. parama. Kita tiek Instituto pats susigraibys. Atėjo metas planuoti ateičiai ir pakelti kultūrinį lygį. Kol turime rašančių, reikia išnaudoti ir tokius darbus atlikti dabar.

Pirmininkaujantis pastebėjo, kad gerai buvo su švietimo taryba, kuri patiekdavo smulkia sąmatą ir pagal turimus išteklius, ją tenkindavome, bet blogiau su menininkais ir muzikais. Jie neturi vienalytės organizacijos, kuri galėtų kalbėti visų menininkų vardu, o pačiam Fondui ieškoti premijuotinių kūrinių, neįmanoma.

Dailininkų vardu pasiskaitė dail. Ad. Valeška. Išvadoje siūlė pačiam L. Fondui supirkinėti dailininkų kūrinius, sudaryti dvi kolekcijas — vieną religinėmis temomis, o kitą bendromis, dalyvauti amerikiečių parodose ir reprezentuoti lietuvius.

Poetas K. Bradūnas, buvo prašytas pasisakyti rašytojų vardu, bet sakėsi nesusijęs ir kalbėjęs tik savo vardu. Literatūrinius reikalus turėtų planuoti kas nors kitas, bet ne patys rašytojai. Rašytojams sudaryti kūrybines sąlygas nemato galimybes. Rašytojai pirmiausiai turi skirti kiekvieną dieną 10 val. pragyvenimo reikalams, antra — tiek pat poilsiui ir tik likusį laiką dalinti tarp šeimos ir kūrybos. Dabar skiriamos Rašytojų draugijai 1000 dol. kasmetinės premijos yra per mažos. Tokia premija literatūra ir pagerbiama ir nuvertinama. Reikėtų ją bent padvigubinti.

Muzikas Aloyzas Jurgutis, nors ir įsijungęs į lietuvių muzikinį judėjimą, bet dar pilnai neįsigyvenęs į Fondo finansavimo politiką, siūlė remti ansamblius ir

III Mokslo ir kūrybos simpoziumo pasitarimo, įvykusio 1976. XI. 6 d., Jaunimo Centre grupė dalyvių. Sėdi iš kairės: dr. G. Balukas, M. Rėmienė, dr. K. Ambrozaitis, dr. R. Šilbajoris, ir dr. J. Rėklaitienė. Stovi: dr. M. Vygantas, K. Barzdukas, M. Jakaitis, V. Lapienė, dr. J. Puzinas ir J. Rimkevičius.

sudaryti progą pasiekti tolimesnes lietuvių kolonijas. Gal tas paskatintų jaunimą įsijungti į ansamblių eiles ir juos atjauninti, nes dabartiniai chorai yra gerokai senstėję. Atsiradus balsingam prieauginiui, ypač tenorui, reikėtų sudaryti sąlygas balso lavinimui.

Muzikas D. Lapinskas konkrečiai siūlė finansuoti solisto St. Baro plokštelės išleidimą.

Pagrindinių meno, mokslo, muzikos ir literatūros šakų asmenims pasisakius, buvo leista ir kitiems pareikšti savo nuomonę.

Rašytojas Č. Grincevičius užsiminė archyvo klausimą, dabar remiamą L. Fondo, bet ateitis kelianti rūpesčius. Dar kalbėjo: inž. V. Rimkevičius, V. Momkus, Br. Juodelis, rašyt. P. Gaučys, St. Baras, K. Girvilas, J. Kavaliūnas, dailin. Balukienė, rašyt. A. Kairys, kun. A. Kezys, P. Kleinotas, A. Rėklaitis, dail. A. Valeška, dr. T. Remeikis ir kt. Visi pabrėžė nusistatymą remti tuos darbus, kurių negali atlikti okupuotos Lietuvos žmonės.

Išvadoje susidarė įspūdis, kad kiekvienas kalbėtojas pirmo daugiau remti savo sritį, bet neieškojo bendrų būtinų reikalų. Išimtį sudaro Lituanistikos Institutas, kuris turi konkrečius planus. Kultūros tarybos paruoštas planas ir išspausdintas "Švietimo Gairėse", A. Kairio pranešimu, apima visas minėtas sritis ir tik reikia jas įgyvendinti.

Dr. K. Ambrozaitis dėkojo visiems už gausų dalyvavimą ir pareikštas mintis, bet suabejojo, dabartinėmis sąlygomis, jų įgyvendinimu. Kultūros Tarybos paruoštas planas yra per platus ir neįgyvenimiškas, todėl ir nebuvo svarstytas.

Tarybos pirm. G. Balukas taip pat pasidžiaugė gausiu dalyvių skaičiumi, aktyviu

dalyvavimu diskusijose ir savo nuomonių išdėstymu. L. Fondas didesnę dėmesį dabar skirs didesniems projektams.

Išvados

Tokio pasitarimo sukvietimas yra sveikintinas ir neužmirštinas ateityje. Iš pareikštų minčių matosi, kad L. Fondo vadovybei norima užkrauti daugiau pareigų ir atimti darbą jau veikiančioms institucijoms. Siūlymas prie Fondo sudaryti patariamąją komisiją yra nerealus. Jau dabar veikia pelnui skirstyti 6 asmenų komisija (3 LF ir 3 LB), o pridėjus dar patar. komisijos 6 ar daugiau asmenų, sprendimus daryti bus dar sunkiau.

L. Fondas turėtų daugiau remtis jau veikiančiomis institucijomis: švietimo taryba, Kultūros taryba, Lituanistikos Institutu ir per jas skirti paramą. Dalį galėtų vykdyti ir pats Fondas, kaip kad ir iki šiol darė, bet neįsivelti į smulkmenas. Kai kuri spauda jau ir dabar nuolat kartoja, kad lit. vadovėlius išleido L. Fondas, nors faktinai juos išleido švietimo taryba.

Šiuo metu pelnui skirstyti komisija, gal ir ne daug pasinaudos pareikštomis mintimis, bet ateičiai bus naudingos. Reikalavimas pinigų parodo, kad L. Fondas yra didintinas ir jo vaisiai naudotini lietuvių švietimo ir kultūros reikalams.

PER 6 SAVAITES 1 MILIJONAS DOLERIŲ INDĖLIŲ

MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovės atidarytas skyrius Marquette Parke, per 6 savaites surinko vieną milijoną dolerių indėlių. Midland taupymo ir skolinimo bendrovės vadovybę sudaro visi lietuviai

direktoriai, vadovaujami adv. Frank Zogo. Atidarydama Marquette Parke skyrių, bendrovė atėjo į pagalbą vietos gyventojams ne tik padėti tvarkyti finansinius operacijas, bet taip pat duoti paskolas ir palaikyti gyventojų ryžtą išsilaikyti senose gyvenvietėse. MIDLAND taupymo ir skolinimo bendrovės vadovybė dėkoja visiems taupytojams, parėmusiems bendrovės pastangas ir tikisi sulaukti nemažesnės paramos ateityje.

Midland taupymo ir skolinimo bendrovės indėliai visuose trijuose skyriuose siekia 30 milijonų dolerių ir kiekviena sąskaita yra apdrausta Federalinės valdžios iki 40,000 dol. Bendrovės vadovybė investavimus daro apdairiai ir saugiai.

Midland taupymo ir skolinimo bendrovė turi skyrius šiose vietose: 8929 So. Harlem Ave., Bridgeview, Ill. 60455; 4040 Archer Av., Chicago, Ill. 60632 ir 2657 West 69th St., Chicago, Ill. 60629.

Visus kviečiame taupyti ir santaupas laikyti Midland taupymo ir skolinimo bendrovėje.

DAILININKĖS ALDONOS VARIAKOJENĖS MENO DARBŲ PARODA

Dailininkės Aldonos Audronytės-Variakojienės dailės darbų paroda atidaryta š. m. lapkričio 12 d. Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje. Parodoje išstatyta 50 įvairaus dydžio ir tematikos dailės darbų. Pati dailininkė apie savo kūrybą rašo: "Aš noriu jums atverti savo minčių ir jausmų pasaulį akiai prieinamu būdu. Čia yra mano gamtos, kosmoso, kančios ir džiaugsmo vizijos ir įvairių sielos išgyvenimų skalės, išreikštos spalvų ir formų pagalba".

Tikrai, paroda daro labai gerą įspūdį. Kiekvienas kū- (Nukelta į 14 psl.)

Sol. Stasys Baras dėsto savo nuomonę.

V. Noreikos nuotr.

ANTRAS KAIMAS

Prievaizdas A. T. Antanaitis, Vaigalė Kavaliūnaitė, Eugenijus Būtėnas, Jūratė Jakšytė, Romas Stakauskas, Dana Noltaitė, Jurgis Riškus ir Juozas Aleksiusas.

Chicagoje...

(Atkelta iš 13 psl.)

rins yra savitas ir ką nors pasakantis. Parodos lankytojai nenusivils ir kiekvienas ras savo širdžiai ką nors naujo ir artimo.

Parodą atidarė ir aptarė Dzūkų draugijos pirm. Pranas Nedas ir įteikė gėlių puokštę. Dailininkė Aldona Variakojienė, jaudinoši, matydama gausiai susirinkusius lietuvius ir negalėjo kalbėti, tik išreiškė savo gilią padėką rengėjai Dzūkų draugijai ir svečiams.

ANTRAS KAIMAS RAMPOS ŠVIESOJE

Šiais metais Antras Kaimas, neįprastu laiku, pakėlė uždangą. Jau tryliktasis kartas, kaip jie kiekvienais metais pasirodo lietuviškai visuomenei. Iš pirmųjų veteranų yra likę Romas Stakauskas ir žinoma, prievaizdas Algirdas Tītus Antanaitis. Tuojau po jų eina septynmetė Jūratė Jakšytė su keturmečiais Vaigale Kavaliūnaitė ir Juozu Aleksiusu. Trečius metus vaidina Eugenijus Būtėnas, tapęs grupės se niūnu. Šių metų sąstate pasirodė ir du nauji veidai — Danutė Noltaitė ir Jurgis Riškus. Tai gi, Antrasis Kaimas, kaip ir visa aplinka, laiko slinktyje, keičiasi ir... jaunėja (nors turėtų senėti).

Šių metų repertuarą sudaro trumpi škieai, kuriuos anot prievaizdo A. Antanaitis, galima suskirstyti į penkis skirtingus ciklus. Vengiama ilgesnių epizodų, o pasitenkinama trumpomis taikliomis aktualijomis.

Premjerai (XI. 13 d.) visos vietos buvo užimtos,

tad teko pasitenkinti sekmadienio (XI. 14 d.) spektakliu. Kaip žinoma, Playhouse salė nedidukė, talpinanti apie šimtinę žiūrovų (prie staliukų), nebuvo perkimšta, bet pilna.

Programoje daugiau 30 trumpesnių ar ilgesnių (neperilgų) škieų, vaizduojančių lietuvių veiklą, kasdieninį gyvenimą, šeimynines scenas ir kt. Dauguma jų yra įdomūs, patrauklūs ir taiklūs. Tik vienas kitas nesukėlė nei juoko, nei estetinio jausmo (tautinis piknikas). Buvo labai taiklių ir aktualijų (mecenatas, pedagogiški metodai ir daug kitų).

Pora valandų, su 15 min. pertrauka, prabėgo kaip viena minutė. Nebuvo laiko nuobodžiauti keičiant dekoracijas, nes viskas vyko aki mirkų greičiu. Vaidintojai gerai mokėjo žodžius ir visas scenas perdavė įtikinančiai. Be veteranų aktorių, atskirai reikėtų paminėti naują Daną Noltaitę, kuri buvo geroje formoje ir jautėsi laisvai. Aktoriai kalbėjo gera lietuvių kalba aiškiai ir garsiai.

Šis humoro ir satyros teatras yra gera atgaiva atsipalaiduoti nuo kasdieninių rūpesčių ir bent porą valandų linksmai praleisti laiką. Antrakaimiečių įnašas į Chicago gyvą visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą yra brangintinas ir reikšmingas.

Reikia manyti, kad Antras Kaimas nepasitenkins šiais 4 spektakliais ir suras laisvesnį savaitgalį, dar prieš Kalėdų šventes, pakartoti. Chicagiškė visuomenė turėtų nepraleisti šios progos, o gausiau atsilankyti ir pasidžiaugti jų pasirodymais.

Be minėtų aktorių savo darbu prisidėjo šie asmenys: Jonas Kaunas ir Vincas Lukas, jau septinti metai tvarko šviesas ir pašo plakatus.

Tekstus paruošė visa eilė autorių.

PARENGIMAI

Chicagos lietuvių operos balius įvyksta š. m. lapkričio 27 d. LT Namuose. Grieš neolituonų orkestras.

Lietuviai Televizijoje rudens balių rengia š. m. lapkričio 27 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

★

Kražiškių Sambūris šauki žiburio gimnazijos auklėtinių sulėkimą š. m. lapkričio 27 d. Jaunimo Centro kavinėje, o Kražių skerdytinių minėjimą š. m. lapkričio 28 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

★

LŽS Chicagos skyrius gruodžio 4 d. 7 v. v. Jaunimo Centre rodys iš Sovietijos slapta išgabentą filmą apie gulagus ir iš Nepr. Lietuvos laikų susuktą filmą.

DOVANA, DOVANA!

Kalėdų ir kitokiomis progomis geriausia dovana Lietuvos Fondo jubiliejiniai sidabriniai medaliai. Jų jau nedaug liko. Kaina Sena. Geras investavimas. 3-jų Lietuvos prezidentų \$12.50, Mindaugo \$15.00, dėžutė \$3.00. Pašto išlaidoms vienam medaliui pridedama \$1.50. Užsakymai siunčiami LF: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, kartu prisiunčiant ir čekį, išrašytą Lithuanian Foundation vardu.

A. A.

STASIUI GUDUI

amžinastin iškeliauvus, velionies žmoną VERONIKĄ, dukras GRAŽINĄ ir AUDRONE, didžios širdgėlos ištiktas, su giliu sielvartu labai užjaučiame

Valerija ir Bronius
N e m i c k a j

Buvusiam ALT S-gos Pirmojo Skyriaus

pirmininkui

STASIUI GUDUI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukterims

GRAŽINAI ir AUDRONEI, ir artimiesiems

gilią užuojautą reiškia

ALT S-gos

Pirmasis Skyrius

A. A.

DR. SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, Jos vyrą savanorį ats. kap. Korp!

Neo-Lithuania filisterį JURGI KIAUNĘ ir

sūnų KESTUTĮ su šeima nuoširdžiai užjau-

čiam ir kartu liūdime

Korp! Neo-Lithuania

New Yorke

Didžiai gerbiama klebonui kun.

GEDIMINUI KIJASKUI,

jo brangiam tėvui mirus, gilią užuojautą

reiškia

Birutė Smetonienė

ir sūnūs

Vytauto D. Šaulių rinktinės choras rengia linksmą balių lapkričio 27 d. 7 val. vak. šaulių namuose, 2417 West 43rd Street, Chicagoje. Nuotraukoje matyti choras, kuris atliks programą, vadovaujamas muz. P. Vacbergo, gros linksmas A. Markausko orkestras.

C. Genučio nuotr.

Kuopos šventėje kleb. kun. G. Kijauskas laimina valgius.

V. Bacevičiaus nuotr.

Clevelande

PARAMA LIETUVISKAI PARAPIJAI

Tai — tikslas ALRK Moterų Sąjungos 36 kuopos, rengiant spalio 31 d. DMNP parapijos kavinėje tradicinę vakarienę. Bet tai nebuvo vien tik vakarienė. Anot kun. G. Kijausko, tai buvo tikra šventė. Rudens nuotaikoj išpuošto salė, prie spalvingai padengtų šaltų užkandžių stalų, pirmininkė S. Radzevičiūtė pakvietė organizacijų atstovus ir visus svečius užimti vietas. Dvasios vadui kun. G. Kijauskui sukalbėjus malda, visi susėdo.

Užkandžiaujant, pirmininkė pasveikino gausiai atsilankiusius, kurie savo atėjimu parėmė šio renginio tikslą. Pasveikino p. Miščikienę atvykusią iš Floridos, kuri čia gyvendama buvo šios kuopos narė, padėjo kun. klebonui už leidimą naudotis visu tuo kas buvo reikalinga ruošiant šį susitikimą.

Nuoširdus ačiū N. Kersnauskaitei už atspausdinimą "skrajojančių lapelių", kurie palengvino svečių sukvietimą. Pasidžiaugė parapijietės p. Baliūnienės duotom dovanom (jos pačios rankų darbo) loterijai, padėjo fotografui Vladi Bacevičiui už jam žinimą kuopos veiklos spaudos puslapiuose ir p. Karkliui už garsiakalbius, kurių dėka visų pareikštos mintys galėjo būti visiems girdimos.

Nuoširdi padėka Julijai Kunevičienei už dosnią auką.

Klebonas savo trumpame žodyje iškėlė šios kuopos reikšmę parapijai ir pasidžiaugė jos darbštumu, pa-

linkėdamas ištvermės. PLB garbės pirm. St. Barzdukas, kurio žmona a. a. Albina buvo ilgametė šios kuopos valdybos narė, savo žodyje pareiškė pasitenkinimą, kad kuopa įsijungė į lietuviškų organizacijų eiles ir šiuo savo žingsniu ji sustiprina mūsų bendrą kovą dėl lietuviybės.

Apie gilią senovės trip-tiką — moterį, religiją ir lietuviybę — kalbėjo prof. Aldona Augustinavičienė, kurios motina a. a. Juozė Nasvytienė irgi buvo kuopos narė. Ji pabrėžė, kad moteris neturi likti užsidiarius vien savo namuose. Mokslas, šeima, organizacija jai turi likti artimi. Ji turi eiti į bendruomenę ir būti jos lygiateise nare. Jos duoklės religijai ir tautai turi būti itin stiprios, kad beaugančioji, ateinančioji karta pasisavintų šį tėvų palikimą.

Po skanaus šilto užkandžio ir pasakytų prasmingų minčių bei linkėjimų, prasidėjo "džiaugsmingoji dalis" t. y. loterijos bilietų traukimas. Malonu buvo, kad šių namų šeiminkas sutiko būti tuo, kuris traukė tuos "laiminguosius" pradžiuojindamas ne vieną salėje. Stefanijos Grauzinienės "Napoleonas", tai kiekvienais metais jos dovana parapijai, burtų kelių teko Viktorui Degučiu.

Ir taip besivaišinant ir besidžiaugiant, pasibaigė vienas iš šių metų rūpestėlių. Pirmininkė atsisveikino su svečiais, dėkodama už tokį gausų atsilankymą, turėdama vilties susitikti ir kitais metais.

Negalima praeiti nepaminėjus, kad tokio pobūdžio pietūs-vakarienė tęsiasi jau ilgą eilę metų. O prasidėjo jos jau nuo pat šitos para-

pijos kūrimosi. Reikėjo pagalbos jos statytojui. Tai daryti anais laikais buvo nelengva. Ypač buvo sunku vadinamasis "depresijos" laikais. Šiurpas perima kai pasakoja apie tuos sunkumus, kuriuos teko patirti. Anot senųjų narių, tai buvo skurdo ir vargo vakarienės. Bet ryžtas turėti savo parapiją pakėlė visus sunkumus. Ir vaisius šio darbo — tai žemės sklypas ant kurio stovi šiandien DMNP šventovė. Tai 36 kuopos nuosavybė. Ir šiandien dar gyvos anų laikų narės kartu su naujomis ateivėmis toliau tęsia pradėtąjį darbą. Tik jis skiriasi nuo anų laikų. Šiandien tai tik rūpestis ir darbas, bet ne vargas. Tai virto jau lyg ir tradicija. Yra gyvenime pasireiškimų, kasmet minime. Ši kuopos tradicinė vakarienė turėtų būti įtraukta į mūsų kasmet neužmirštamų momentų eiles. Tai turėtų būti daryta prisimenant anų įdėtą skurdą, vargą ir pastangas ir šiandien švenčiant didelį džiaugsmą: turint savo lietuvišką parapiją, kuri ir toliau reikalinga mūsų globos. (sr)

DAYTON

BALFO RINKLIAVA

Lapkričio 14 d. buvo pravesta Balfio rinkliava. Aukų rinkimo vėjus tebesitęsė. Iki šiol lietuviai gyvena Daytone ir apylinkėse suaukojo apie \$550.00. Kurie dar nespėjo paremti lietuvišką šalpą malonėkite savo auką prisiųsti — Sąryšis, c/o 1922 Leo St., Dayton, Ohio 45404. Jūsų suteikta auka pasieks lietuvių, kuriems reikalinga pagalba. Aukų rinkliavą praveda šv. Kryžiaus parapijos organizacijų Sąryšis. Padėka dosniems aukotojams ir nuolatiniams aukų rinkėjui Jonui Kviečiui.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Atgaivinta lietuvių šeštadieninė mokykla ir pradėta lietuvių kalbos pamokos mokyklinio amžiaus vaikams. Pamokos vyksta še-

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

KONCELEBRUOTOS MIŠIOS

LKMA X-me suvažiavime sekmadienį, lapkričio 28

tadienį nuo 10 iki 12 valandos šv. Kryžiaus parapijos salėje. Virš tuzino studentų lanko pamokas, nuotaika visų mokinių yra labai darbinga. Pamokoms sumaniai vadovauja Nijolė Biliūnienė. Linkime kantrybės ir ištvermės.

KULTŪRINIS SUBATVAKARIS

Gruodžio 11 d. Daytonan atvyksta Vitalis Žukauskas iš New Yorko. Jo priėmimas ir pasirodymas bus šv. Kryžiaus bažnyčios salėje 7 valandą vakare. Vitalio pasirodymas salėje sukelia juokus ir visus klausytojus salėje užlieja juokas, ilgi plojimai, ir pamirštama visi vargai ir rūpesčiai. Tikrai verta atsilankyti ir išgirsti vieno žmogaus teatrą. Todėl Daytono ir apylinkių lietuviai prašom gausiai dalyvauti ir bendrai maloniai praleisti laiką.

Parengimą rengia kultūrinių reikalų komitetas, kuriam vadovauja Petras Žiauka. Įėjimas nemokamas. Iki malonaus pasimatymo. (js)

d. 10:30 val. Dievo Apvaizdos šventovėje koncelebruotas mišias laikys ir pamokslą pasakys vyskupas Vincencas Brizgys.

Po mišių prof. Juozo Brazaičio ir Antano Salio pagerbimus praves Jadvyga Damušienė.

KONCERTUOS E. BLANDYTĖ

Lapkričio 27 d. 7:30 val. vak. LKMA X-me suvažiavime bankete, įvykstančiame Kultūros Centre, programą atliks Elena Blandytė. Ji dainuos ir deklamuos. Elena Blandytė yra koncertavusi Chicagoje, Clevelande, New Yorke, Bostone, Miami, Omahoje, Toronte ir Detroito. Ir visur apie ją geri atsiliepimai. Tikimasi, kad detroitiečiai jos neapvils ir koncerte gausiai dalyvaus.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
MACHINIST
Must be able to set up and read
blue prints
SHEET METAL MAN
ELECTRICAL MECHANICAL
ASSEMBLERS
Experience in wiring & assembling
All fringe benefits
SOLIDYNE INC.
56 Spence St.
Bayshore L. I., N. Y. 11706
516-231-7800, Ext. 47 (46-3)

A. A.

ANTANUI SIRUSUI

Lietuvoje mirus, jo brolių JURGI su šeima ir seserį ONĄ BUDRAITIENĘ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Stella ir Vytautas
A b r a i č i a i

A. A.

ANTANUI SIRUSUI

Lietuvoje mirus, broliui JURGIUI su šeima ir artimiesiems reiškiau nuoširdžią užuojautą

Petras Mačiulaitis

Mielai sesutei mirus,

ANTANINAI PETRAITIENEI,

jos vyrui PRANUI ir visiems artimiesiems reiškiau giliausią užuojautą

Ramovėnų Vyrų Choras

A. A.

SOFIJAI KIAUNIENEI

mirus, jos vyrui JURGIUI, sūnui KESTUČIUI su šeima, reiškiau gilią užuojautą

Marija Knystautienė
su šeima

DIE MAKERS

Prefer experience in automotive type die work. Must be qualified and have good employment history. 3 shifts. Apply, write or call:

CHECKER MOTORS CORP.
2016 N. PITCHER
Kalamazoo, Michigan 49007
616-343-6121, Ext. 293

An Equal Opportunity Employer

(44-49)

Čapkauskienės ir Puškoriaus koncertui praėjus

Šis rudens sezonas Clevelande tikrai pasižymi gausiais parengimais, rimtais koncertais ir visokia aktyvia veikla.

Štai lapkričio mėn. 6 d. turėjome malonumą išgirsti mums gerai žinomų dviejų menininkų koncertą, kuris daugeliui iš mūsų paliko šiltą ir malonų prisiminimą.

Blėstant spalvingo rudens varšoms, sol. Gina Čapkauskienė ir pianistas Vytautas Puškorius mums aną vakarą patiekė labai spalvingą dainos ir muzikos vainiką. Tai buvo ne tik spalvingas, bet ir klausytojam mielas koncertas, nes didžiąją programos dalį sudarė vien mūsų kompozitorių kūriniai, kuriuose atsispindi mūsų tautos siela bei jos gyvybės pulsas.

Pirmoje programos dalyje pianistas Vytautas Puškorius paskambino du nuotaikingus M. K. Čiurlionio dalykus, preliūdą ir nokturną, Schuberto fortepiono pjesę ir Chopeno baladę.

Vytautas Puškorius, kuris dabar pianą studijuoja Bowling Green kolegijoje, mūsų scenoje jau ne naujokas. Jį gerai pažįstame iš jo aktyvesnių piano rečitalių, kur jis pasirodė kaip talentingas ir stipriai į priekį žengiąs pianistas. Taip ir šį kartą savo koncertui buvo rimtai pasiruošęs ir užtat publikos šiltai sutiktas.

Antroje programos dalyje į sceną išėjo mums gerai žinoma ir visuomet laukiama Montrealio lakštingala sol. Gina Čapkauskienė. Solistė jau ketvirtį metų iš eilės kai mus savo daina

džiugina ir jaukia šviesa pripildo mūsų širdis.

Neveltui daugelis muzikos kritikų jos balsą lygina su lakštingala, nes jis iš jos plaukia natūraliai, kaip įgimtas kalbėjimo balsas. Tai bene vienintelė išėivijoje dainininkė koloratūrinis sopranas, kuri kaip instrumentas laisvai valdo savo balsą. Užtat ją matome taip skraidant po visą šį kontinentą nuo Montrealio iki Los Angeles. Publika jai ne tik ovacijas kelia dėl jos balso, bet ir jos asmenybei, nes vidinė šiluma, nuoširdumas, paprastumas ir sugebėjimas kiekvieną suprasti jaučiamas iš jos kalbos bei žvilgsnio.

Šį kartą, kaip minėjau, solistė pasirinko beveik išimtinai mūsų kompozitorių repertuarą, kurį nepaprastu įsijautimu ir lietuviškai širdžiai artimais jausmais pertiekė publikai.

Girdėjome M. K. Čiurlionio, G. Gudauskienės, J. Stankūno, O. Metrikienės, B. Jonušo, B. Budriūno ir J. Gaidelio kompozicijas.

Vėliau padainavo ištraukas iš operos "La Fille du regiment" ir iš operos Mignon. Sužavėta publika solistės atlikta programa audringais plojimais privertė ją dar keletą kartų išeiti į sceną ir dainuoti.

Solistei akompanavo žinomas Čiurlionio ansamblio chormeisteris ir Clevelando vyrų okteto vadovas Rytas Babickas.

Šis malonus muzikinis vakaras buvo surengtas tikslu paremti vienintelį išėivijoje leidžiamą vaikų laikraštėlį "Eglutė", kuris jau 25 metai lanko lietuviškas šeimas

Putnamo seselių veiklai remti Komiteto Clevelande pastangomis, Eglutės 25 m. sukakčiai paminėti buvo surengtas lapkričio 6 d. koncertas, kurio programą atliko sol. Gina Čapkauskienė ir pianistas Vytautas Puškorius. Pianistei akompanavo muz. R. Babickas. Nuotraukoje iš kairės: R. Babickas, sol. G. Čapkauskienė ir V. Puškorius.

J. Garlos nuotr.

ir ugdo jaunųjų širdyse tėvynės meilę bei gimtosios kalbos grožį.

Šį sunkų lietuviškos spaudos darbą dirbą Putnamo seselės ir jų veiklai remti Clevelande veikia Komitetas iš šių asmenų: Birutė Skrinienė, R. Čiuberkienė, D. Dundurienė, G. Plečkaitienė, A. Puškoriūtė, I. Bublienė, S. Stasienė, prof. R. Kašuba ir H. Stasas.

(hs)

RELIGINEI ŠALPAI 2778 DOL.

Rel. šalpos Komitetas Clevelande ir apyl. Religinei Šalpai gauna 2 būdais: paštu ir per abiejų liet. parapijos bažnytines rinkliavas. Šiais metais iš visų surinkta 2778 dol.: paštu gauta apie 1700 dol., šv. Jurgio parapijos bažnytinė rinkliava virš 300 dol. ir D.M.N.P. parapijos bažnytinė rinkliava (liepos mėn.) 747 dol. Čia skelbiami D.M.N.P. parapijos rinkliavos daviniai. Dalis aukotojų per šią rinkliavą aukojo antrą kartą, todėl čia duodame jų papildytą sumą.

Savo auką papildė iki: Agnė Penkauskas 32 dol., J. ir I. Kijauskai 25 dol., E. ir R. Šilgaliai 20 dol., V. ir O. Jokūbaičiai 17 dol., L. ir S. Keženiai 15 dol., A. ir P. Mulioliai 12 dol., V. ir M. Mariūnai 11 dol. Iki 10 dol.: J. ir M. Apanavičiai, J. ir I. Juodišiai, S. ir St. Laniauskai ir P. Zigmantas. Iki 7 dol.: Pr. Petraitis S. Rydelis, V. Šamatauskas ir G. Žemaitis.

Kiti aukojo: Dr. J. Skrinienė 25 dol. Po 10 dol.: J. Balbatas, V. Čyvas, dr. E. ir E. Mekys, A. Mikalonienė, H. Stasas, I. ir A. Sušinskai ir J. Šarkauskas. Po 5 dol.: R. Apanavičius, St. Barzdukas, E. Bederienė, Vyt. Biliūnas, A. Brazaitienė, K. Gaižutis, A. Gincas, S. Ignatavičius, I. Janavičius, J.

Laurinaitienė, J. Kaklauskas, F. Kaminskas, B. Karklius, E. Kersnauskas, H. Kripavičius, B. Nainys, J. Naujokaitis J. Pikturna ir J. Vyšnionis. Kiti aukojo mažesnėmis sumomis.

Šiais metais Rel. šalpos Centrai pasiūsta 2,500 dol. Pilnas aukotojų sąrašas bus pasiūstas visiems aukotojams pradedant kitų metų Rel. šalpos vajų. Širdingai ačiū visiems už aukas.

Rel. šalpos Komitetas

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra geriausia vertė prieinama kainai.

KESTUTIS GAIDŽIONAS
28801 Lake Shore Blvd.
Willowick, Ohio 44094
Įstaiga 943-1202.
Namai 731-1078

Latvių skautų prezidentu išrinktas buvęs vyriausias skautininkas vad. Fricis Sipols, gyvenąs Michigan valstijoje. Latvių vyriausiu skautininku išrinktas Kanados rajono vadas vad. E. Davidsons. Latvių skautų Amerikos rajono vadu yra didelis lietuvių skautų bičiulis vad. Raimunds Čaks. Jis dažnai parašo latvių spaudoje apie lietuvių ir lietuvių skautų veiklą. Nuotraukoje vs V. Kizlaitis, Fricis Sipols ir Raimunds Čaks.

J. Garlos nuotr.

**EXPERIMENTAL
TEST
MECHANIC**
(Journeyman)

Euclid Inc. manufacturer of off-highway haulage equipment is seeking a journeyman experimental test mechanic with the following qualifications:

- ... Experienced in stress coat and strain gage techniques
- ... Ability to operate, calibrate and balance mechanical test instrumentation.
- ... Ability to perform large test fixture and work piece assembly.

This position pays excellent wages and benefits.

Contact Personnel, 383-5400

EUCLID, INC.
A subsidiary of White Motor Corp.
22800 St. Clair Ave., Euclid, Ohio 44117
An Equal Opportunity Employer M/F

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoma vieta

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENOS

Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės valdyba ir šiais metais didelę dalį šios kolonijos lietuvių "sukėlė ant kojų". Visas savaitgalis atžymėtas neeilinio masto kultūriniais įvykiais.

Šeštadienio, lapkričio 13 koncertas — mažasis operų festivalis buvo labai aukšto meninio lygio išgyvenimas. Trys Chicagos Lietuvių operos solistai D. Stankaitytė, St. Baras ir J. Vaznelis pianinu palydinmi muz. Alv. Vasaičio savo rinktinėm arijom, duetais ir trio išgarsijų operų, pelnė 500 klausytojų ovacijas ir neišdylančius pasigerėjimo džiaugsmus. Tai buvo tikra meno šventė! Publika entuziazmas, matyt, paveikė ir solistus, ir jų dainavimas ir vaidyba buvo puiki. Neužmirštama liko St. Baro arija iš Halevy operos "Žydė". Įspūdingai atliktas trio iš op. "Aida" ir paskutinytis trio iš op. "Faustas". Buvo šiek tiek pakeitimų anksčiau atspausdintose koncerto programose. Neišgirdome švitrigailos monologo iš op. "Priesaikos". Tū-

li asmenys pasigedo programoje daugiau lietuviškųjų operų arijų. Galimas dalykas, kad solistai nesurado lietuvių sukurtose operose dalykų, kurie būtų skambesni ir įspūdingesni už pasaulinių operų deimantus.

Po koncerto buvo vaišės, pasilinksminimas. Skambiai grojo R. Strimaičio šokių kapela. Pirm. J. Malskis supažindino vakarienių dalyvius programos atlikėjais. R. Kudukis pristatė naują JAV LB Krašto valdybos pirmininką A. Gečį, kurs lankėsi Clevelande ir dalyvavo LB Tarybos prezidiumo pasitarime.

Sekmadienį, lapkričio 14 d. įvyko meno paveikslų ir tautodailės darbų paroda. Dailių paveikslų išstatė V. Šiugždaite - Fitzgerald, E. Muliolienė, p. Steponiai ir P. Lėlys. Medžio drožinių paviljonuose gerėjomės V. Degučio kruopščiais darbais. Be to, p. Stasai atvežė iš Vokietijos gausų rinkinį St. Motuzo drožinių, stebinančių savo nepaprastai kruopščiu ir detaliu darbu.

Chicagos operos didieji Clevelande koncerto metu. Prie pianino muz. A. Vasaitis, solistai D. Stankaitytė, S. Baras ir J. Vaznelis. J. Garlos nuotr.

Audinių skyriuje didžiulį ir turtingą rinkinį turėjo p. Balašaitienė. Nuostabūs lietuviškųjų audiniai — stal-dengtės, lovų patiesalai, rankšluosčiai, juostos ir kitoki gražumynai. Keletą audinių turėjo ir Ig. Muliolis.

P. Šenbergai turėjo tautinių drabužių stalą. Lankytojų akis atkreipė dailus menekenas su turtingu spalvų ir raštų tautine apranga. Šiuos audinius audžia Šenbergų marti Renata Šenbergienė gyvenanti Kalifornijoje. Jos audiniai pasižymi dailiu spalvų deriniu ir turtinga ornamentika.

A. Gražulienė, N. Mainelytė ir V. Bacevičius turėjo turtingus medžio inkrustacijų, gintaro dirbinių rinkinius, gautus iš okup. Lietuvos. V. Bacevičius be to dar išstatė didžiulį rinkinį pašto atvirukų ir vokų su įvairiais ženklais, iliustracijomis ir antspaudais. Viename salės kampe buvo išstatyti paveikslėlių ir nuotraukų rinkiniai apie Clevelando lietuvių skautus, neseniai minėjusius savo veiklos 25 m. sukaktį. Knygos buvo pardavinėjamos žemutinėje salėje. Prekyba rūpinosi J. Žilionis.

Diena pasitaikė graži, saulėta ir nešalta. Todėl lankytojų parodoje buvo daug. Nors tuo pačiu laiku vyko šv. Jurgio parapijos festivalis ir dail. šukio paveikslų paroda, bet tatai nebuvo jaučiama šioje Lietuvių Dienų programos dalyje. Pasirodo, kad Clevelande turime pakankamai žmonių netinginių dalyvauti bent keliuose parengimuose tą pačią dieną. (pk)

NAUJAS GROŽIO SALIONAS

SILVER SHEARS BEAUTY SALON

687 E. 185 St. Cleveland, O.

Vienintelis lietuvių moderniai įrengtas grožio salionas. Automobiliams pastatyti aikštė yra už Bi-Rite maisto krautuvės.

Vedėja Giedrė Mazolianskaitė.

Dėl susitarimo skambinti — 486-4240

Vincas Gelgotas

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

APLANKYKIT VILNIŲ IR SAVO PAŽISTAMUS 1977 METAIS!

SUSITARKIT DĖL SAVO KELIONĖS CLEVELANDE

Praleiskit 5 dienas Vilniuje, 1 dieną Kaune, 1 dieną Maskvoje ir 1 dieną Amsterdame.

Viskas, įskaitant kelionę lėktuvu iš New Yorko, viešbučiai, žymesnių vietų apžiūrėjimas, maistas ir persikėlimai — tikrai \$792.00.

Išvykstama 1977 m. balandžio 1, 15 ir 29 d.d.

Dėl informacijų ir rezervacijų prašom kreiptis į

KOLLANDER WORLD TRAVEL, INC.

589 EAST 185TH ST.

CLEVELAND, OHIO 44119

TEL. (216) 692-2225

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• Prof. Brazaičio ir Laisvės Kovų Didvyriams prisiminti akademija įvyks lapkričio 28 d.

Pamaldos bus atnašaujamos 10 val. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje. Po pamaldų akademija parapijos salėje. Kalbės dr. Adolfas Damušis ir PLB Garbės pirm. St. Barzdukas.

Clevelando visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, prisiminti prieš dvejus metus mirusį prof. Juozą Brazaitį, kuris buvo valstybininkas, mokytojas, daugelį knygų autorius ir didelis kovotojas dėl Lietuvos laisvės. Šią progą taip pat prisiminti Lietuvos laisvės kovotojus, partizanų vadą Juozą Lukšą ir Julijoną Būteną.

• Dail. N. Palubinskienės meno parodoj, kuri įvyks gruodžio 11-12 dienomis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos salėje, matysime jos oforto darbus, medžio raižinius, piešinius tušu. Parodą rengia Vyr. skaučių židinys.

• Vladas Bacevičius, skautininkas ir spaudos fotografas, lapkričio 7 d. buvo pagerbtas 60 m. amžiaus sukahties proga. Vaisėse dalyvavo apie 80 jo bičiulių.

• Salomėja Jurgutavičienė po sunkios ligos mirė š. m. lapkričio 19 d. Paliko nuilūdime dukterį Danutę ir žentą Arvydą Kižius, seserį Antaniną Petrąitienę su šeima ir brolių Lietuvoje. Iš šv. Jurgio šventovės lapkričio 22 d. buvo palydėta bičiulių ir artimųjų į Visų Sielų kapines.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės valdyba ruošia Naujų Metų sutikimą Lietuvių namuose, gruodžio 31 d. 9 val. vak. Stalai po 10 asmenų užsakomi iš anksto. Kaina — 15 dol. asmeniui. Programą atliks Clevelando Ramovėnų vyrų choras. Šokiams gros R. Strimaičio kapela. Vaisės ruoš Br. Mainelienė. Užsakyti vietas pas J. Malskį (486-9165) ar pas kitus valdybos narius.

• SLA 14 kuopos metinis susirinkimas įvyks š. m. gruodžio 6 d. 7 val. vak. Lietuvių Namuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

• Šv. Mišios už a. a. Juliaus Smetonos vėlę bus laikomos šv. Jurgio šventovėje šį šeštadienį, lapkričio 27 d. 9 val. ryto.

• Inž. Jonas P. Vaičaitis, dirbęs Goodyear Aerospace Co., Akron, Ohio, projektavimo skyriuje, po 19 metų tarnybos, išėjo į pensiją ir apsigyveno Floridoj: 5017 23rd Ave., So. Gulfport, Fla. 33707.

PUIKUS IR PELNINGAS INVESTAVIMAS

Komercinis mūrinis 28 metų senumo pastatas, apie 8,000 (aštuoni tūkstančiai) kvadratinų pėdų. Daugiau negu akras žemės, didelė aikštė automobiliams statyti. Labai geroje ir patogioje vietoje, arti Lakeshore Blvd. Visi pasiūlymai bus svarstomi. Kreipkitės į Daną Čipkienę.

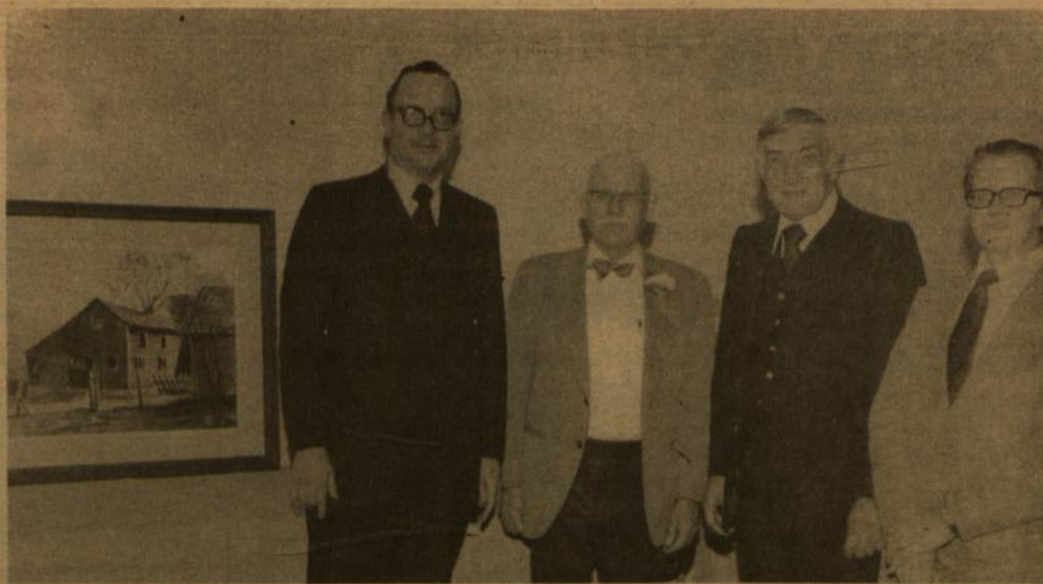
CIPKUS REALTY

31715 Vine St.
Willowick, Ohio 44094
943-0910

(47-48)

FOR RENT

East 68 off St. Clair, 4 modern rooms, mature couple, adults, no children or pets. Phone: 361-4652.

Dail. Juliaus Šukio paroda Clevelande lietuvių namuose lapkričio 14 d. buvo sėkminga ir didžioji dalis paveikslų buvo per kelias valandas išparduota. Likusieji kūrinių dabar yra išstatyti Superior Savings and Loan Assn. banko patalpose, 798 East 185 Street, kur galima juos apžiūrėti ir nusipirkti. Nuotraukoje parodos rengimo komiteto pirm. adv. P. Chalko, dail. J. Šukis, Superior Savings and Loan Assn. viceprezidentas K. P. Šukis ir Draugo atstovas V. Ročiūnas.

J. Garlos nuotr.

AUKOS BALFO VAJUI

Balfo Clevelando skyriui vykdomam rudens vajui, vėl su didesne auka atsiliėpę, geraširdžiai lietuviai, ne tik iš Clevelando apylinkių, bet ir iš kitų Ohio vietovių.

201 dol. — X. Z.
160 dol. — J. Wanicki — Parma.

Po 100 dol. — dr. J. ir A. Jasiaš — Columbus, dr. Vl. Bložė — Strongsville.

Po 51 dol. — dr. J. ir M. Kriaučiūnai — Toledo, dr. J. Mačiulis — Lakewood.

50 dol. — dr. V. ir V. Gruzdziai.

32 dol. — J. ir M. Mikoniūnai.

31 dol. — J. Krištolaityš.

27 dol. — dr. A. Baltrukėnas — Akron.

26 dol. — dr. A. ir Vl. Butkai.

Po 25 dol. — J. ir E. Januliai, R. ir I. Bubliai.

Po 20 dol. — O. Gelažiūnienė, A. Styra.

Po 15 dol. Vl. Šniolis, M. Ignienė, H. Kripavičius.

Papildomai gautos dar šios Balfui stambesnės aukos:

100 dol. — M. Janul.

Po 51 dol. — dr. J. B.

Skrinskai, dr. J. Balčiūnas, Bolivar.

35 dol. — J. J. Kunevičiai.

26 dol. — dr. J. Šonta, Akron.

25 dol. — dr. J. Maurutis.

21 dol. B. N. Bieliniai.

20 dol. V. J. Ramūnai.

15 dol. — S. S. Mačiai.

Už visas prisiųstas Balfui aukas, Clevelando skyriaus valdyba taria lietuvišką ačiū. Prašom ir toliau aukas siųsti Balfo Clevelando skyriaus išdininkei Onai Jokūbaitienei, 3000 Hadden Rd., Cleveland, Ohio 44117, arba įteikti valdybos nariams: V. Steponavičiui, K. Gaižučiui, B. Gražuliui, A. Puškoriūtei ar A. Styrai.

Valdyba

• Hugh O'Neill išrinktas direktoriumi Society Corporation banko, kuris savo skelbimais remia ir Dirvą. Naujasis direktorius yra clevelandietis, aktyviai besireiškiantis United Torch ir kitose labdaros organizacijose.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• LAPKRIČIO 28 D. Prof. J. Brazaičio minėjimas. Rengia LFB.

• GRUODŽIO 11-12 D. dail. N. Palubinskienės darbų paroda, rengia šautės židinetės.

• GRUODŽIO 19 D. A. Kasulaičio knygos "Lithuanian Christian Democracy" sutiktuvės.

• SAUSIO 2 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė.

• Dail. Juliaus Šukio paroda Clevelande lietuvių namuose praėjo didžiausiu pasisekimu. Per trumpą laiką buvo išparduota daugiau negu pusė išstatytų kūrinių.

Clevelandiečiams pagerbdaujant dail. Julius Šukys savo kūrinius paliko Superior Savings and Loan Association banko patalpose, 798 East 185 Street, kur darbo valandomis galima apžiūrėti ir nusipirkti.

• SAUSIO 22 D. Dirvai paramti balius Lietuvių Namų salėje.

• VASARIO MĖN. 5 D. — literatūros vakaras, rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.

• VASARIO 19 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilenų tuntų skautų tėvų komitetas.

• KOVO 12 D. Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 16 D. 1977 m. Grandinėlės balius Slovėnų Auditorijoje.

• BALANDŽIO 24 D. Aldonos Stempuzienės - Švedienės, Jono Švedo koncertas Cleveland Music School Settlement.

• BALANDŽIO 24 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji šv. komuniija.

• BALANDŽIO 30 — GEGUŽĖS 1 D. Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijoje.

• GEGUŽĖS 8 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 14-15 D. Skaučių Sesierys sąskrydis.

• GEGUŽĖS 22 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• GEGUŽĖS 22 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas O. V. Milašiaus minėjimas.

• BIRŽELIO 5 D. Pedagoginių Lituanistikos Kursų mokslo metų pabaiga.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumiesi į Z. Obelį tel. 531-2211.

Šv. Jurgio lietuvių parapijos rudens festivalis lapkričio 14 d. buvo sėkmingas, sutraukęs daug žmonių ir davęs pajamų parapijai. Nuotraukoje parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas (vidury) "stiprinasi" su kun. Čekananavičium ir A. Kasulaičiu.

J. Garlos nuotr.

DIRVA

LATVIAI ĮSPĖJA DEL SOVIETŲ MANEVRŲ

Latvių išeivijos laikraštis "LAIKS" praneša iš Stockholmo, kad Rygoje ir kituose Latvijos miestuose praeitą vasarą buvo pirmą kartą surengti kursai užsienyje gyvenančiam latvių jaunimui. Juose dalyvavo 12 latvių jaunuolių iš įvairių kraštų. Visai mums lietuviams jau pažįstamu pavyzdžiu — šiuos kursus rengė... "Latvijos kultūros ryšiams su užsienio latviais

palaikyti komitetas". Šios veiklos vadovas yra Rytų Berlyne gyvenęs latvis komunistas B. Straube.

Toliau "LAIKS" nurodo, kad šita nauja okupanto iniciatyva užsieniui gali reikšti tolimesnius maneivrus, kuriems latvių išeivija turėtų pasiruoti.

Mums ši žinia yra įdomi tuo, kad ji rodo, jog sovietų turima daug platesnio plano paveikti išeivijos jaunimą ir šitame plane kultūra arba lituanistika turi tik pašalinę reikšmę.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba savo posėdyje, kuris įvyko š.

m. lapkričio 9 d. pirm. E. Čekienės namuose, susipažino su "Tautinės minties keliu" istorijos ligi šiol atliktais darbais, pasidžiaugė redaktorių bei autorių nuosirdžiu bendradarbiavimu ir rūpesčiu, kad knyga išvystų dienos šviesą dar prieš ateinantį Seimą.

Sekantį ALT S-gos Seimą nutarė kviesti Philadelphiaj 1977 m. gegužės 28-29 d.

• Dail. Romo Viesulo biografija yra įtraukta į pasaulinio vardyno WHO'S WHO IN THE WORLD 1976-1977 metų laidą. Šį vardyną, kuris apima viso pasaulio politikos, kultūros, mokslo ir ekonomijos sritis, leidžia Marquis Who's Who. Vardynas apima apie 15,000 biografijų.

• Dr. A. Razma išrinktas Joliette, Ill. St. Joseph ligoninės gydytojų ir odontologų štabo 1976-1977 m. prezidentu. Iki šiam laikui šį postą niekad nebuvo užėmęs joks sveturgimis gydytojas.

• Agr. A. Gilvydžiui užuotėje (Dirva Nr. 45) Detroito agronomų sąrašą turėjo būti ne VI. Baublys, bet VI. Bublys. Atsiprašome.

• "Tautinės minties keliu" leidinio mecenatais tapo įnešę 100 dol. K. Pocius ir 50 dol. V. Olienė.

Knyga jau renkama Vilties spaustuvėje.

JONO ADOMONIO GIMIMO DATA

Rašydamas apie Velionį Joną Adomonį (Dirva 43 nr.) esu įvėlęs klaidą. Jis gimęs 1885 m. (ne 1895!), liepos 2 d. Ta pačia proga, iš jam artimų žmonių, sužinojau, kad jis, kaip susipratęs lietuvis, 1905 metais yra aktyviai dalyvavęs Vabalninko apylinkėse maištaujant prieš Carinę Rusiją, siekiant lietuviams laisvės, autonomijos.

Mečys Valiukėnas

GRAŽIOM ATOSTOGOM FLORIDOJE

Nuomojamas didelis butas (2 miegamieji, 2 vonios kambariai) prie jūros, taip pat su baseinu ir teniso aikštelėmis. Vietovė Sanibel Island, prie Ft. Myers. Nuoma: 300 dol. savaitėi iki gruodžio 15 d., po to 325 dol. savaitėi. Kalėdų šventėms prašom užsakyti mažiausiai 2 savaitėms. Teirautis pas Banaitį, Evanston, Ill., tel. (312) 328-1186 po 7 v. v. arba pas Witter, Cleveland, Ohio, tel. (216) 831-1070.

• Pašto inspektorius praėitą savaitę tikrino Dirvos skaitytojų kartoteką ir atskaitomybę. Pagal pašto potvarkį laikraščio negalima siųsti skolon ir tokie adresai turi būti išimti iš adresografo.

SVEIKINIMAS

Mūsų mielam kolegai valdybos nariui filisteriui inž. Juozui Butkui, sukuriam šeimą su Stefanija Vilimaite, linkime džiaugsmo ir laimės.

Korp! Neo-Lithuania
Valdyba New Yorke

PARAMA DIRVAI

Atnaujinami prenumeratorą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukoj:

P. Razgaitis,
Sevent Hills, Ohio 2.00
M. Vygantas, Willmette, Il. 7.00
Z. Vyšniauskienė,
Malvern, Ohio 3.00
P. Vasiliauskas,
Woodhaven, N. Y. 2.00
A. Jasys, Columbus, Ohio 7.00
Š. Lazdinis, Kettering, O. 12.00
J. Balčiūnas, Toronto 7.00
R. Grybauskas,
Baltimore 2.00
A. Januška, Milton, Mass. 5.00
P. Beleckas, Longneil, Qu. 1.00
B. Smetonienė 10.00
J. Kriščiūnas, Detroit 7.00
K. Bartys, Elizabeth, N. J. 2.00
J. Pupininkas,
St. Petersburg 5.00
R. Tveras,
Round Lake Beach, Il. 2.00
M. Petraitis,
Homosassa, Fa. 3.00
V. Rack, Cleveland 7.00
V. Ramunas, Euclid, O. .. 2.00
A. Tumas, Peseda, Ca. .. 2.00
M. Iešmantienė, Cleveland 7.00
F. Juras, Lake Villa, Ill. 7.00
A. Murelis, Chicago 7.00
J. Juodgudis, Chicago .. 7.00
J. Šarūnas, (Dūda),
Dearborn, Mich. 2.00
Z. Raulinaitis,
Brooklyn, N. Y. 5.00
J. Vidūnas, Worcester .. 10.00
M. Šelmis, Etobicoke, Ont. 2.00
J. Senikas,
St. Jean, Que. 4.00
R. Valatkos pagerbimo
komitetas Detroite 20.00
E. Modestas,
Oak Lawn, Ill. 7.00
K. Bobelis,
East Dundee, Ill. 15.00
K. Ripskis, Chicago 7.00
J. J. Račylai, S. Euclid, O. 20.00
LMF Philadelphiajos
Klubas 10.00
J. Viltrakis,
Valencia, Venezuela .. 4.00
D. M. Valiukėnas,
Brockton, Mass. 2.00
J. Žukas,
Richmond Hill, N. Y. .. 2.00
T. Gaižauskienė,
Valencia, Venezuela .. 2.00
J. Juozaitis,
Juno Beach, Fla. 2.00
E. Leleiva,
Richmond Hill, N. Y. .. 7.00
V. Miklius, Chicago 2.00
A. J. Weisbecker,
Melbourne Beach, Fla. 2.00
J. Adomaitis,
Ville La Salle, Que. .. 7.00
G. H. Gontar, St. Louis, 5.00
A. V. Danta,
Bethayres, Pa. 2.00
J. Kizevičius, Cleveland 7.00

P. Atkočiūnas, Cicero .. 7.00
R. Tamulionis, Detroit .. 2.00

Visiems aukotojams nuosirdžiai dėkojame.

• Pakeitę adresą, skaitytojais maloniai prašomi apie tai tuoj pat painformuoti Dirvą, nes už kiekvieną grąžinamą egzempliorių mes turime paštui sumokėti 25 centus.

• Mergaitė iš geto, R. Spalio romanas, išparduotas ir užsakymai nepriimami.

1000 DOLERIŲ PREMIJA UŽ DAILĖS KŪRINĮ

Čiurlionio Galerijos, Inc. Direktorių Taryba nutarė skirti \$1000 premiją už geriausią lietuvių dailininko kūrinį tautine tema. Kūrinys bus atrinktas birželio mėn. parodoje.

EXPERIENCED MOLDBAKER—TOOLMAKER

Must be able to work from blueprints and verbal instructions. Responsibilities will include repair construction of plastic molds, assembly fixtures and small air powered machines. EDM experience helpful. Must be able to work overtime, if necessary. We offer an excellent starting salary, company benefits and pleasant working conditions.

Call for Appointment
201-224-4700
Industrial Devices, Inc.
7 HUDSON AVE.
EDGEWATER, N. J. 07020
... (off 982 River Road) ...
An Equal Opportunity Employer M/F (42-48)

TOOL & DIE MAKERS

At least 5 years experience making progressive blanking dies. Excellent wages and benefits.

CURTIS INDUSTRIES
DIV. OF CURTIS NOLL CORP.
34999 CURTIS BLVD.
EASTLAKE, OHIO 44094
An Equal Opportunity Employer (42-48)

SEWING MACHINE (POWER) OPERATORS

with experience. Manufacturer of tarpaulins. Apply in person 9 to 2, John Johnson Co. 1481 14th, Detroit, Michi. (45-51)

DIEMAKERS

must be experienced on metal stamping dies. High hourly rate and benefits.

J. SVEC & SON'S CO.
281-3332

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS MOLD MAKERS MILL HANDS EDM OPERATORS

Must have job shop experienced and be able to set up work from blue prints & close tolerance.

HALE PLASTIC MOLDS
23957 RYAN ROAD
WARREN, MICH. 48091 (45-47)

Mirus

SALOMĖJAI JURGUTAVIČIENEI,

reiškiame gilią užuojautą dukteriai DANUTEI ir žentui ARVYDUI KIZIAMS, seseriai ANTANINAI PETRAITIENEI su šeima ir visiems artimiesiems

Genovaitė ir Albinas
Karsokai

Salomėja ir Vladas
Knistautai

Eugenija ir Feliksas
Eidimtai

Magdutė ir Aleksas
Liutkai

Nora ir Vytautas
Braziuliai

A + A

STASIUI GUDUI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukrom

GRAŽINAI ir AUDRONEI širdies skausmo

liūdėsyje reiškiame nuosirdžiausią užuojautą

Antanas, Emilija,
Vytautas ir Rimantas
Jurgėlos

A. A.

STASIUI GUDUI

mirus, žmoną VERONIKĄ ir dukras GRAŽINĄ su vyru ir AUDRONE širdingai užjaučiame

Stella ir Vytautas
Abraičiai

A. A.

STASIUI GUDUI

mirus, žmonai VERONIKAI ir dukroms, bei artimiesiems reiškiu nuosirdžią užuojautą

Petras Mačiulaitis